DE RATIONE CODICUM LAUR. PLUT. 69,2 ET VATIC. 126 IN EXTREMA THUCYDIDIS HISTORIARUM PARTE.

DISSERTATIO INAUGURALIS PHILOLOGICA

QUAM

CONSENSU ET AUCTORITATE
AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS

IN

UNIVERSITATE FRIDERICIANA HALENSI CUM VITEBERGENSI
CONSOCIATA

AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

RITE CAPESSENDOS

SCRIPSIT

RUDOLFUS RICHTER
HALBERSTADTENSIS.

HALAE SAXONUM
MDCCCCVI

EL

DE DISSERTATIONE AD ORDINEM RETTULIT
W. DITTENBERGER.

EXAMEN RIGOROSUM HABITUM EST DIE
X. MENS. JUL. A. MCMVI.

DISSERTATIO TOTA IN DISS. PHILOLOG. HALENS. PRODIBIT.

WILHELMO DITTENBERGER

S.

Praefatio.

Quamquam codicem Vatic. 126 Thucydid., qui in prioribus historiarum libris cum codd. ceteris, imprimis A, saepissime consentit (cfr. Wilamowitz. cur. Thuc., ind. lect. Gottg. 1885, p. 5), inde ab VI, 92 recensionem plane abhorrentem exhibere satis notum est (cfr. Hudii ed. I, 1898, p. VIII; II, 1901, p. V), tamen omnium virorum doctorum, qui in codd. Thucyd. investigandis versati sunt, excepto Wilamowitzio l. c. neminem, qua ratione haec codd. familia (a Vat. inde ab VI, 92 praebita) et illa ceterorum codd. inter se uterentur, diligentius perscrutatum esse valde miror.

Quam rationem, cum mihi ad verba Thucyd. constituenda gravissima videretur, hoc opusculo explorare ausus sum. Ei autem, qui, quanta sagacitas diligentiaque ab hominibus doctis (imprimis Stahlium et Hudium dico) in recensione et emendatione Thuc. historiarum adhibitae sint, cognoverit, multis locis me novum arbitrium dare non posse, offensioni non erit.

Notis usus sum his:

Egg.	=	Joannes Eggert, De Vatic. cod. Thuc. auctoritate, diss. Berol. 1882.
H.	=	Carolus Hude, Comment. crit. ad. Thuc. pert., diss. Haun. 1888.
Kueh.	=	Kuehner, Ausführl. Gramm. der griech. Sprache, 3. Aufl. I u. II bes. von Blass, III u IV von Gerth. 1890 seq.
M.	=	Meisterhans, Gramm. der att. Inschr. ed. III. 1900.
adn. Cl. (St.)	=	adnotatio Classen. (Steup.)
adn. P. St.	=	adnotatio Poppo. Stahl.

Caput primum.

De scripturis a codice Laurentiano solo praebitis.

1. Ex his primum eae enumerentur, quae recte se habere videntur.

102, 1 πάλιν C; πάλιν ἀπὸ τῆς πόλεως cett. Cum e part. VI.
aor. καταφυγόντες Syracusanos in oppidum ipsum fugisse satis
concludi possit, haec vocabula, quae insuper collocatione iam
suspecta neque cum ἀναθαρσήσαντες neque cum ἀντετάξαντο
quadrant, interpretandi causa inserta sunt. — 4, 4 ῥάων C, VII.
ῥᾷ(ι)ον cett. Scripturam Laur. Dion Hal. satis tuetur; cfr. H.
p. 120. — 34, 1 Ἀχαιίας C, Ἀχαίας cett. Formam Ἀχαιίας
antiquiorem puto; cfr. M. p. 33, adn. 179. — 50, 3 ἐδύναντο C,
ἠδύναντο cett. cfr. M. p. 169, 3. — 71, 1 καθεστηκύας C,
καθεστηκυίας cett., 11, 3 ἀπαναλωκύας C, ἀπαναλωκυίας cett.,
VIII, 48, 5 ἀφεστηκῦαι C, ἀφεστηκυῖαι cett., 92, 3 περι-
πεπλευκῦαι C, περιπεπλευκυῖαι cett. (καταπεπλευκυῖαι G);
108, 3 πεπλευκύας C, πεπλευκυίας cett., cfr. M. p. 59, adn.
505. — VII, 81, 3 ἀναγκάζωνται C, ἀναγκάζονται cett. cfr.
Kueh. IV, p. 425. 426. adn. 1 et 2. H. p. 41. — VIII, 5, 4 VIII.
Ἀρτοξέρξου C, Ἀρταξέρξου cett. Forma Ἀρτοξ. codicibus Thucy-
didea satis comprobatur; cfr. I, 104, 1 Ἀρτοξέρξου AC; 137, 1
Ἀρτοξέρξην ABCF; IV, 50, 3 Ἀρτοξέρξην ACE. Herdt. VI,
106. 151. 152. Dindorf. Xen. an. I, 1, 1. Schneider. Xen. Cyrop.
VIII, 8, 12. — 23, 2 Ἔρεσον C, Ἔρεσσον cett. [G] cfr. Herodi.
I, 210, 8 ed. Lentz. M. p. 98. — 34. ὁρμήσασαι C, ὁρμίσασαι
cett. Verbum ὁρμίζειν hic tolerari nullo modo potest cum aliis
de causis, tum quia activum ὁρμίζειν semper transitivum est;
cfr. IV, 103, 2. — 45, 5 καὶ νῦν C, καὶ νῦν καὶ cett., cfr. H.
p. 57. — 46, 3 ἐκείνω C, ἐκείνων G, ἐκεῖνο AEF, ἐκεῖνοι M,
ἐκεῖνος B. Dativ. propter σφίσι τε αὐτοῖς quae praecedunt solus

VIII. rectus est; cfr. H. p. 57. — 53, 3 *μᾶλλον* C, *μᾶλλον τὰς ἀρχὰς ποιήσαιμεν* cett. Hudio p. 61 assentior, sed cfr. Stahl. Goett. Gel. Anz. 1891, p. 671. — 58, 3 *Λακεδαιμονίων* C, *Λακεδαιμονίων χώραν* cett. [G] cfr. H. p. 63. Thuc. inscriptionum genus dicendi minime diligenter imitatus est, cfr. V, 47, 1. — 63, 3 *κατελύετο* C, *κατελέλυτο* cett., cfr. H. p. 64. — 66, 3 *αὐτὸ* C, *αὐτοὶ* cett. cfr. H. p. 65. Stahl. G. G. A. 1891, p. 671. — 68, 4 *ἔτει* C, *ἐπ ετει* cett. Praepos. *ἐπὶ* cum numero certo coniuncta mihi videtur inepta; cfr. Kueh. III, p. 500, 2). H. p. 67. Postquam *ETEI* primo in *ETI*, postea in *EΠ* corruptum est, *ETEI* in codd. cett. denuo additum est. — 69, 2 *ἄπωθεν* C, *ἄποθεν* cett., cfr. Kueh., II, p. 309, adn. 3. — 70, 2 *μετέστησαν* C, *μετεστήσαντο* cett., cfr. H. p. 67. Stahl. l. l. p. 671. — 76, 6 *πατρίους* C, *πατρῴους* AB—EFG, *πατρῴιους* M., cfr. Kueh. II, p. 292, 1. H. p. 70. — 76, 6 extr. *οἵπερ* C; *οὗπερ* cett. male. — 78. *κινδυνεύειν* C, *κινδυνεύσειν* cett. Vulgari interpretatione servata Hudio p. 70 assentior; cfr. VIII, 46, 5. — 79, 3 *καὶ* C, *δὲ καὶ* cett. (post *προσεδέχοντο*). Part. *δὲ* post *καὶ ἅμα* addita languet; cfr. H. p. 70. — 82, 1 *ἂν ἠλλάξαντο* C, *ἀντηλλάξαντο* cett. Sed irrealis hic mihi aptior videtur; cfr. H. p. 72. — 82, 3 *ποιεῖν* C, *ποιεῖν ἤδη* cett.; cfr. H. p. 72. — 83, 2 extr. *ἔτι* C, *εἰ ἔτι* AB—EF, *εἰς ἔτι* GM. Neque *εἰ ἔτι* neque *εἰς ἔτι* cum toto verborum contextu coniungi potest; cfr. H. p. 73. — 90, 1 *Σάμῳ* C, *Σάμῳ(ι) ποτὲ* cett. Sed *ποτὲ* propter *τότε* quod sequitur non tolerabile est; cfr. H. p. 76. adn. P.-St. — 90, 5 *αὐτοὶ* C, *ἂν αὐτοὶ* AB—EF, *οἱ αὐτοὶ* GM. Cum *διῳκοδόμησαν* et *ἦρχον* idem subiectum habeant, artic. molestissimus est; cfr. H. p. 76. — 91, 3 *δήμου* C, *τοῦ δήμου* cett. Script. Laur. testimonio schol. confirmatam unam aptam puto; cfr. H. p. 76. — 92, 1 *ἐσόδους* C, *ἐσόδους καὶ* cett. Cum quaenam praeter *πυλίδας* et *ἐσόδους* illa receptacula sint, non satis intellegatur, Hudio p. 77 assentior. — 92, 4 *φυλὴν* C, *φυλακὴν* cett.; cfr. VI, 98, 4. 100, 1. H. p. 77. — 95, 2 *ἀποκεκλημένης* C, *ἀποκεκλειμένοις* B, *ἀποκεκλεισμένη* A, *ἀποκεκλεισμένης* cett. cfr. Kueh. II, p. 132 a) 2. — 98, 4 *τε* C, *μὲν* G, om. cett. (post *Οἰνόην*) cfr. H. p. 80. — 101, 2 *δειπνοποιοῦνται* C, *περαιοῦνται* cett.; cfr. H. p. 81. — 101, 3 *παραπλεύσαντες* C,

παραπλεύσαντες τὴν Κυμαίαν cett.; cfr. H. p. 82. — 108, 1 πεποιήκοι μᾶλλον C, πεποιήκει μᾶλλον AB–EF, μᾶλλον πεποιήκει GM. Praeterquam quod hic non (ἐ)πεποιήκει, sed πεποίηκε recte se haberet, cur optativum indicativus sequatur, causa non est. — 108, 4 Αἰολῆς C, Αἰολεῖς cett.; cfr. Kueh. I, p. 449, adn. 5. — 109. Ἀρτέμιδι C, Ἀρτέμιδι ὅταν ὁ μετὰ τοῦτο τὸ θέρος χειμὼν τελευτήσῃ, ἓν καὶ εἰκοστὸν ἔτος πληροῦται cett.; cfr. H. p. 84; adn. P.-St. VIII.

2. Deinde quibus locis cod. Laur. solus scripturam falsam librarii vitio ortam habeat, quaeramus.

98, 1 ἕκαστον C; ἑκατὸν cett. recte sine dubio. — 100, 1 VI. φυλακὴν C; φυλὴν cett. bene. — 103, 4 κακῶς C; κακῶν cett. recte. — 3, 1 παρέταξαν C; παρετάξαντο cett. Cum quid VII. suppleri possit ad παρέταξαν non antecesserit, script. Laur. falsa est. — 4, 4 ποιήσασθαι C, ποιήσεσθαι cett.; inf. aor. propter ἐφορμήσειν quod praecedit falsus est. — 8, 2 βουλεύεσθαι C, βουλεύσασθαι cett.; cfr. H. p. 13. — 15, 2 ἀχολαίτερον C, σχολαίτερον cett. Cum ne ἀσχολαίτερον quidem sententiam aptam praebeat, script. Laur. pravam esse comprobatur. — 17, 2 φυλάσοιεν C; φυλάσσοιεν cett. recte. — 23, 1 τοὺς C, τὰ cett. ante voces ἐλάσσω δύο, quibus ipsis script. Laur. non veram esse apparet. — 27, 1 τῶν Διακοῦ C, τοῦ Διακοῦ cett. [G]; sed Dios Thraces omnes, non partem modo, μαχαιροφόρους fuisse docet Thuc. II, 96, 2. Praeterea artic. τῶν propter τῶν quod bis praecedit esse ortus videtur. — 27, 1 Δακικοῦ C; Διακοῦ cett. [G]; de Thracibus, qui nominantur Dii, cfr. Thuc. II, 96, 2. — 34, 1 Σικελίας C, Σικελίαν cett.; genet. propter τῆς quod praecedit in Laur. ortus est. — 34, 1 αὐτοὺς C, αὐτοῖς cett., accusat. non habet quo bene referatur. — 43, 7 μεμηχανημένου C, μεμαχημένου cett.; script. Laur. hic sententia bona caret. — 47, 4 προσκαθεῖσθαι C, προσκαθῆσθαι cett. Script. codd. cett. propter c. 48, 2 et 49, 2 veram puto. — 51, 2 διώκουσιν C, καταδιώκουσιν cett. Cum Athenienses Syracusanos usque ad portas ipsas moenium persecuti sint, aptissimum videtur καταδιώκουσιν. — 55, 2 μεγέθη C, μεγέθει cett.; cfr. H. p. 30. Widmann, Wochenschr. f. klass. Phil. 1889,

VII. p. 398. — 56, 2 *κωλύσουσι* C, *κωλύσωσι* cett.; Kueh. IV, p. 376, adn. 5; H. p. 30. — 60, 5 *παρεκελεύσατοτότε* C, *παρεκελεύσατο τέ* cett. Script. Laur. dittographia orta est. — 65, 1 *πολλὰ* C, *τἆλλα* cett. Vox *τἆλλα* quae ad Atheniensium remedia cap. 62 relata referatur optime, melior est; cfr. H. p. 33. — 67, 3 *ἐσόμεναι* C, *ἔσονται* cett. Script. Laur. recepta verbum huius paragraphi deest. — 69, 2 *ἑαυτῷ* C, *ἐν τῷ* cett. ante *τοιούτῳ ἤδη*. Script. Laur. corruptam esse apparet. — 75, 2 *ἀπολελωκότες* C; *ἀπολωλεκότες* cett. recte. — 75, 7 *ξυναπιέναι* C, *ξυνέβη ἀπιέναι* cett. Verbum *ξυνέβη* necessarium est ad contextum. — 76 *γεγωνίσσκων* C; *γεγωνίσκων* cett. bene, cfr. Kueh. II, p. 176, b). — 78, 2 *τοῦ* C, *τὸ* cett. Genetiv. *τοῦ* sententiam minime tolerabilem dat. — 80, 3 *αὐτοὶ* C, *αὐτοῖς* cett. *Αὐτοὶ* ne per se ipsum quidem hic aptum non convenit cum *ἐμπίπτει ταραχῇ*. — 87, 6 *πανολεθρία* C;
VIII. *πανωλεθρίᾳ* cett.; cfr. Lobeck. Phryn. p. 705. — 10, 4 in. *προσβαλλόντων* C; *προσβαλόντων* cett. [G]. Part. aor. propter part. *ἀποβάντων* quod sequitur partic. *καὶ-καὶ* cum hoc artissime coniunctum praefero; cfr. H. p. 46. — 15, 2 *ἐπελθουσῶν* C, *ἀπελθουσῶν* cett.; cfr. § 1 *τὰς μὲν ὀκτὼ πέμπειν . . . ἄλλας βοηθεῖν δώδεκα*. — 17, 1 *Σάμου* C, *Σάμον* cett. Praepos. *ἐς* accusativum flagitat. — 17, 1 extr. *ἀποστήσαντες* C, *ἀποστήσοντες* cett.; 24, 1 *παραβοηθήσοντα* C, *παραβοηθήσαντα* cett.; 55, 1 *βοηθήσοντας* C, *προσβοηθήσαντας* cett.; 64, 5 extr. *προτιμήσαντες* vel *-σωντες* C, *προτιμήσοντες* G, *προτιμήσαντες* cett.; 86, 1 *ἀναδιδάξαντας* C, *ἀναδιδάξοντας* cett., quibus locis participia a cett. codd. praebita sententia postulantur. — 18, 1 *Ἀθηναίους* C; *Ἀθηναίοις* cett. recte; cfr. VI, 104, 1. — 20, 2 *Τήιος* C, *Τηίοις* cett. Dativ. propter *ἐσπείσατο* necessarius est. — 23, 3 *ἀντιστάτας* C, *ἀντιστάντας* cett. Athenienses non eos, qui semper resistere solebant, sed tum quidem ex oppido progressos prostraverant. Et *ἀντιστάτης* apud Thuc. nusquam alibi occurrit. — 24, 2 *προυχίου* C; *πρὸ Χίου* cett. recte. — 31, 1 *μὲν* C, *μετὰ* cett. (ante *Θηριμένους*). Partic. *μὲν* quo referatur non habet. — 39, 1 *ἐν* C; *αἱ* cett. (ante *τῷ Φαρναβάζῳ*) recte. — 44, 2 extr. *τῶν* C, *τοῖν* cett.; cfr. Kueh. I. p. 604; M. p. 123, adn. 1113. — 45, 1 *ἐπ' αὐτῶν*

C, ἀπ' αὐτῶν cett.; cfr. H. p. 56; 81, 1 ἀπ' ἐκκλησίας C, ἐπ' ἐκκλησίας cett.; cfr. H. p. 71, sed Stahlium l. l. p. 667 et 669 sequor. — 45, 3 τριηνάρχους C; τριηράρχους cett. recte. — 46, 3 in. δὲ C, τε cett. (post ἐπιτηδειοτέρους). Cum mihi quidem paragr. tertia membrum orationis Alcibiadis supremum argumentis confirmatum continere videatur, part. τε praefero; cfr. H. p. 57. — 48, 7 οικουν C; ουκουν cett. recte. — 53, 3 ἐλέγετο C; ἔλεγεν cett. Activ. quod propter ἠρώτα quod praecedit concinnius est, melius est; cfr. c. 54, 1 διδασκόμενος ὑπὸ τοῦ Πεισάνδρου. H. p. 61. — 55, 1 extr. ἀπάροι C, ἀπαίροι cett. recte. — 56, 4 extr. ἑαυτῶν C, ἑαυτοῦ cett.; cfr. H. p. 62. Sed Stahl. adn. Poppo. hunc locum videtur rectius interpretatus esse. — 57, 2 τρὶς C; τρίτας cett. cfr. c. 18 et 36. — 58, 3 εἶναι C, ἰέναι cett.; cfr. § 4 ἴῃ ἐπὶ τὴν βασιλέως χώραν. — 67, 3 in. δὲ C, δὴ cett. Part. adversativa hic locum non habet. — 68, 2 extr. αἰτίας C; αἰτιασθεὶς E; αἰτιαθεὶς cett. Acc. sententiam absurdam dat. — 68, 3 ἔπραξαν C; ἔπραξε(ν) cett. Plural. neque quod attinet ad rem grammaticam neque ad sententiam aptus est; cfr. c. 50. H. p. 67. — 69, 1 Ἀθηναίων C; Ἀθηναῖοι cett. Genet. part. a πάντες pendens ferri nequit; cfr. H. p. 67. — 71, 1 ξυμβαστικόν C; ξυμβατικόν cett. recte, cfr. Kueh. II, p. 287, 3. — 71, 3 μείναντες C, μέναντας F, μείναντας cett. Acc. propter τοὺς ἐπελθόντας-ἀπέπεμψε necessarius est. — 73, 3 ἄλλω C; ἄλλα cett. bene. — 75, 2 extr. τοὺς τετρακοσίους C; τοῖς τετρακοσίοις cett. Dativ. verbis quae sequuntur πολέμιοι ἔσεσθαι postulatur. — 76, 6 τοῖς μὲν C; τοὺς μὲν cett. Accus. propter καταλύσαντας quod seq. rectus est. — 76, 6 extr. χεῖρας C; χείρους cett. Sed χεῖρας sententiae expers est. — 77 ἰδόντες C; ἤδη ὄντες cett. Part. aor. iuxta ᾐσθάνοντο pleonasmum intolerabilem efficit. — 78 προτιμότερον C; πρότερον cett. Πρότερον vocibus οὔτε νῦν quae seq. satis confirmatur, προτιμότερον autem ad contextus sententiam non quadrat et apud scriptores Atticos (nisi in Plat. legg. XII, 947 D) non invenitur. — 81, 2 ἐπῃτίασε C; ἐπῃτιάσατο cett. Huius verbi activ. Graecis inusitatum est; cfr. H. p. 71. — 83, 1 τὸν C, τῷ cett. (ante Τισσαφέρνει) recte. — 90, 4 τοῦ στόματι (litt. τι c_T) C; τῷ VIII.

VIII. *στόματι* cett. Praep. *ἐπὶ* c. gen. hic mihi minus apta videtur. — 92, 2 *κελεύσαντος ὀνόματος* C; *ὄνομα τοῦ κελεύσαντος* cett. Script. Laur. constructionem verborum evertit. — 92, 8 *ἕκαστος* C, *ἕκαστον* AEF, *ἑκάστοις* cett. Unus dativus propter *ἐμποδὼν.. γιγνομένου* toleratur. — 93, 1 *ἕλκοντες* C; *ἐλθόντες* cett. recte. — 93, 2 *ὡς εἴδοιεν* C; *οὓς ἴδοιεν* cett. recte. — 96, 5 *διάφορον* C; *διάφοροι* cett. bene. — 98, 3 in. *αὐτὸς* C, *αὐτοῖς* cett. Voce *αὐτὸς* inepte *Ἀρίσταρχος* augeretur. — 98, 3 *κἀκείνοις* C; *κἀκείνους* cett. Accus. propter *δεῖ* necessarius est. — 98, 3 *ξυμβιβάσθαι* C; *ξυμβεβάσθαι* cett. bene. — 102, 1 *φυκτωροὶ* C, *φρυκτώριοι* AEF; *φρυκτωροὶ* cett. recte. — 104, 5 *τοῦ* C, *τὸ* cett. (ante *Κυνὸς σῆμα*) Accus. recte se habet. — 105, 3 *τῶν νικησάντων* C, *τὸ νικῆσαν τῶν* cett. Si script. Laur. recta esset, ante *τῶν* artic. *τὸ* desideraretur, qui in cod. G correctura additus est. — 106, 4 extr. *ἄγγελλον* C; *ἄγγελον* cett. recte. — 108, 1 *ἀποτρέψειε* C; *ἀποστρέψειε* cett. Cum Thuc. verbo *ἀποτρέπειν* „a sententia, ab incepto avertere“ (cfr. I, 76, 3; II, 40, 3; III, 11, 1; 39, 1; 63, 2; 68, 4; IV, 59, 2; VI, 8, 4; 19, 1; 24, 1; 29, 3; 38, 4; 87, 3. VIII, 86, 5.), verbo *ἀποστρέφειν* „redire iubere“ (cfr. IV, 97, 2. VI, 65, 3) significare voluerit, tribus locis, quibus codd. fluctuant (IV, 80, 1; V, 75, 2; VIII, 108, 1), *ἀποστρέφειν*, cuius significatio illis sola quadrat, restitui necesse est. — 108, 4 *Ἀστακοῦ* C; *Ἀρσάκου* cett. Sed *Ἄστακος* nomen Graecorum, non Persarum est. —

Vitiorum creberrimorum ab omnibus librariis commissorum VII. in Laur. occurrunt haec: 4, 4 extr. *ἧλκε* C; *ἧκε* cett. cfr. M. p. 170, 9. Script. Laur. ne aptam quidem sententiam dat. — 21, 5 *εἰς* C, *ἐς* cett.; 24, 3 *εἰσκομιδαὶ* C, *ἐσκομιδαὶ* cett. [G]; cfr. Stahl. quaest. gramm. ad Thuc. pert. 1886, p. 43. M. p. 213, 13. — 29, 4 *θρασήσῃ* C; *θαρσήσῃ(ι)* cett.; cfr. Stahl. quaest. gr. p. 25. Kueh. I, § 70, 2. — 56, 3 *γινόμενοι* C; *γενόμενοι* cett. Praesens propter aoristos qui seq. ineptum est; VIII, 50, 3 *γίνεται* C, *γίγνεται* cett. [G]; 98, 2 *γινομένην* C, *γεναμένην* EF, *γενομένην* cett.; cfr. Kueh. II, p. 391. M. p. 75, 4. — 71, 7 *προσαπόλλυντο* C, *προσαπώλλυντο* cett.; cfr. Blass., Über die Ausspr. des Griech. p. 35. 1888. — 81, 3 *πρόσθε* C;

πρόσθεν cett.; cfr. Kueh. I, p. 294. — VIII, 17, 2 Πελοπο-
νήσου C (praeter G); Πελοποννήσου cett.; cfr. Kueh. I, p. 269, 1.

Hi loci prius corrupti in cod. ipso manu recentiore correcti
sunt: litt. η cum litt. ι mutata est: 1, 3 συμπορησαμένους; VIII.
2, 1 ἐθελοντὴ; 26, 2 Μηλίτω; 41, 3 μὶ; 73, 5 Δημομέδων;
108, 1 Φασίλιδος. — Litt. ει permutatae sunt cum η: VII,
74, 2 ἀναδεισάμενοι; VIII, 5, 3 παρεῖ incoharat C; 11, 1
ἐφορμῆν; 20, 2 ὑπελήφθη; 40, 3 βοηθεῖσαι; 86, 8 καλεῖ. —
Litt. ι et ει mutatae sunt: VIII, 5, 4 Δαρίωι; 10, 3 Κοριν- VIII.
θείας; 48, 5 δημοκρατείαις; 49 Πίσανδρον; 53, 2 in. δημο-
κρατείας; 54, 3 ἐπιτήδιον; 63, 3 Σαμείων; 66, 2 ἀντίποι;
73, 1 et 6 Σαμείων; 79, 2 ἴδον; 82, 2 extr. πράξιν. — Denique
litt. ο et ω saepe commutatae sunt: VI, 99, 2 ἐν τοῦτο; VII,
11, 2 πλείωσι; 71, 3 ἀπόλλυντο; 67, 1 ὑπάρχων; 68, 1 νομί-
σομεν. VIII, 3, 2 Φοκεῦσι; 7 αἴσθονται; 39, 2 ὑπόπτευον; VIII.
45, 1 τῶν Χαλκιδέως; 50, 4 αὐτῶν; 58, 6 βούλονται; 61, 2 in.
ὄντως; 65, 3 πλείωσιν; 66, 2 ὑπωπτεύοντο; 74, 3 Σάμων;
90, 3 δέξονται; 91, 2 Λακονικῆς; 92, 11 ὅμος; 102, 3 Προτε-
σιλάου. — Cetera cod. Laur. vitia postea correcta haec sunt:
VI, 93, 2 προστα++ξαντες; 94, 1 ἔχωσι; 96, 3 ἐπίπλων; 104, 2 VI.
ἐκπλεῖ; 101, 1 et 102, 3 μέγα; μέγαν cett. — VII, 11, 1
μαθόντες C; μαθόντας cett.; acc. propter ὑμᾶς quod seq. verus VII.
non est. 56, 1 πρέπλεον C; παρέπλεον cett. recte. 57, 7
καταργόμενοι C; κατειργόμενοι cett. bene. 60, 2 γενέσθω C;
γενέσθαι cett. Script. Laur. in contextu inepta est. 64, 2
ξύμπαντας C; ξύμπαντες cett. recte. 67, 4 ἐκπλεύσουσι C;
ἐκπλεύσωσι cett.; fut. πλεύσω non Atticum est; cfr.
Kueh. II, p. 106, 3. 68, 1 ἀταξία C; ἀταξίαν cett. propter
πρὸς recte. 68, 3 ἂν C; ἃ cett. Ne ἂν quidem hic aptum
est. 70, 2 τὸ C; τῷ cett. Τὸ cum ζεύγματι non convenit.
70, 8 εἰς C; ἐς cett. recte. 73, 3 ἑτοῦ C; ἑαυτοῦ cett. 79, 2
δανάμενοι C; δυνάμενοι cett. 79, 4 ὄπισθε C; ὄπισθεν cett.,
cfr. Kueh. I, p. 294. 80, 6 extr. τοῦτο C, ταύτῃ cett.; pro
hac script. non satis intellecta illa irrepsit. 81, 1 κα C; κατὰ
cett. 85, 4 διαδράσκοντες C; διαδιδράσκοντες cett. 1, 2 νεω- VIII.
σωκοις C, νεωσοίκοις cett. 1, 3 τι+ε:ς (τινές olim scriptum
erat), τι ἐς cett. 5, 5 extr. ἄρξειν C, ἄξειν cett. 6, 2 τοῦ

VIII. om. C ante *Φαρναβάζου;* 8,2 *Ἑλήσποντον;* 8,2 extr. *διαφέρειν τε* C, *διαφέρειν δὲ* cett. 13 *λυπαὶ* C, *λοιπαὶ* cett.; cfr. 69, 4 extr. *ὑπολύπου* C, *ὑπολοίπου* cett. 23, 5 extr. *ταῦτα* in lit. c_2. 25,4 extr. *τίθεντο* C; *τίθενται* cett. 27,4 *πο:λεμίας* litt. *μι* in lit. C_1 (fortasse *πόλεως* scriptum erat?). 28,1 *Τειχιούσης* C; *Τειχιούσσης* cett.; cfr. M. p. 98. 31,3 *ἀπέπνευσεν* C; *ἀπέπλευσεν* cett. 37,4 *ποιοῦνται* C; *ποιῶνται* cett. 38,2 extr. *ἔχον* litt. *ο* ex corr. c_2. 40,1 *πολιορκουμένους* C, *πολιορκουμένοις* cett. 46,4 *τοὺς τοὺς* C, *τοὺς* cett. 48,5 *πέποθεν* C, *πέπονθεν* cett. 50,5 *διφθεῖραι*. 50,5 extr. *Ἀλκιβιάδῃ* litt. *η* in lit. c_2; cfr. c. 65,2. 82,3. — 55,3 *ἐπεκβοησάντων* C; *ἐπεκβοηθησάντων* cett. 56,4 *ναῦς* litt. *ν* et *ς* scr. c_2. 59 *παρασκευάζετο*. 60,2 *Χί* C; *Χίου* cett. 63,4 extr. *ἰδίων οἴκων* litt. *νο* in lit. unius litt. c_2. 64,3 extr. *προσδεχόμεναι* C; *προσδεχόμενοι* cett. 65,2 *ἀνεπηδείους*. 68,3 extr. *φερυγγνώτατος*. 69,3 *Καριστίων*. 72,1 *οὔτε τριακόσιοι* C; *οὐ τετρακόσιοι* cett. 73,5 *Παράλλους*, cfr. c. 74, 1,2. 88,9. — 78 *τὰ* C, *τὰς* cett. (*ἀλλὰ τὰς παρὰ*...). 81,2 *αἱ* in lit. litt. *ε'* c_2 (*αἱ ξυνωμοσίαι*). 82,3 *Τισσαφέρνει* litt. *ει* in lit. c_2. 85,2 *φρούριον* C; *φρουρίου* cett. 90,1 *προθυμοῦντο*. 90,5 extr. *πρὸαιροῦντας* litt. *αιρουντας* in lit. c_2. 94,2 *παρόντα* om. C, add. c_2. 96,2 *ξυνράξουσι*. 96,2 *ἀπολωλέκεισαν*. 99,1 *Τισσαφέρνους* litt. *ι* ex corr. C_1. 102,3 extr. *καινὴν* C(?)F; *κενὴν* cett. 108,4 *Τισσαφέρνους* litt. *ου* in lit. c_2.

3. Quibus tractatis in eos locos inquiramus, ubi non liquet, script. falsa Laur. errorene librarii an correctura orta sit.

VIII. VIII, 74,1 *ἀπαγγελοῦντες* C; *ἀπαγγελοῦντα* cett. Si in cod. Laur. *ἀπαγγέλλοντες* scriptum esset, correcturam existimarem minime dubiam; cfr. H. p. 69. — 92,7 extr. *ὅσον οὐκ* C; *ὅσον οὔπω οὐκ* G; *ὅσον οὔπω* cett. Script Laur. sive errore orta est sive quod librarius locutionem usitatiorem inseruit de suo, cfr. H. p. 77. — 108,3 extr. *τοὺς Ἴωνας* C; *τῆς Ἰωνίας* cett. Genetiv. propter *ἤλαυνεν* hic aptissimum duco; cfr. c. 109 *πορεύεσθαι διενοεῖτο κτἑ.* Kueh. III. p. 496b). Cur librarius cod. Laur. *τοὺς Ἴωνας* scripserit, in dubio est.

4. Duobus locis scripturam Laur. e correctura ortam esse manifestum est.

VIII, 61, 2 *ἀντὶ στρατηγοῦ* C[G]; *Ἀντισθένει στρατηγοῦ* E; *Ἀντισθένει* cett.; cfr. H. p. 63. — 67, 2 *ξυνέλεξαν* C; *ξυνέκλησαν* EFM; *ξυνέκλεισε(ν)* B; *ξυνέκλεισαν* A. Script. Laur. correcturam sapit, sed ne ceterorum quidem codd. script. ceteroqui inaudita vera est. Herwerdeni igitur correcturam *ξυνεκάλεσαν* recipiendam esse censeo, praesertim cum, ut librarius formis *ξυνεκλήθην* etc. perturbaretur, facile fieri potuerit; cfr. H. p. 66. VIII.

5. Tum quibus locis cod. Laur. verba a codd. cett. praebita errore omiserit examinemus.

VI, 96, 3 *ξυνεστῶτες* om. C. Quae vox scholio iam satis defensa etiam ad sententiam necessaria est. Cum Syracusani enim his sescentis electis, qui in Epipolis, quae regio ampla montanaque est, custodiendis se dispergebant, alibi coniunctis uterentur (cfr. c. 97, 3), Thuc. hic *ξυνεστῶτες* recte addidit. — 101, 5 *ἀ* (finis versus) *ἀθηναίων* C; *κέρας τῶν Ἀθηναίων* cett. recte. — 103, 4 *ἢ πολιορκουμένων* C; *ἢ πρὶν πολιορκουμένων* cett. Cum quo modo verbum *ἀπορούντων* voce *πολιορκουμένων* augeri possit, quamcumque utrimque tribuis sententiam, non intellegatur, script. Laur. falsa est; scripturam codd. cett. tuentur Widmann. (Wochenschr. f. klass. Phil. 1902, p. 1089) et Stahl. G. G. A. 1891, p. 671. — VII, 4, 1 extr. *τε* om. C. (*οἷοί τε*), sed cfr. Kueh. IV, p. 237. Krueger, Sprachl. 69, 59, adn. 3. — 23, 3 extr. *τε* om. C (*ταύτας τε γὰρ*). Particula *τε* addita Athenienses Syracusanorum navibus et quae ex portu maiore et quae ex minore profectae erant victis classem totam superavisse aptissime apparet. — 42, 6 *τε* om. C (*τῷ τε πεζῷ*). Verba *πεζὸς* et *νῆες* partt. *τε-καὶ* saepius arte coniungi consentaneum est; cfr. I, 30, 4. III, 13, 4. IV, 9, 1. VII, 37, 1. — 68, 3 *τε* om. C (*τούσδε τε*). Quae part., cum Atheniensibus domitis ipsis libertas Siculis per Syracusanos tuta reddatur, recte addita est; cfr. H. p. 34. — 84, 5 *τε* om. C (*ἐπίνετό τε*) quod iniuria omissum esse opinor; cfr. Kueh. III, p. 250, 3; sed cfr. H. p. 41. — VIII, 65, 3 extr. *τε* om. C[G] VI. VII.

VII. (μάλιστα τοῖς τε) cfr. H. p. 65. — VIII, 70, 1 τε om. C (πρυτάνεις τε cfr. H. p. 67. — VIII, 82, 3 τε om. C (τιμιώτερός τε) cfr. H. p. 72. — 25, 3 ἄγουσα om. C, quo propter accusat. ὁπλίτας carere non possumus. — 33, 3 ἤδη om. C. Cum cap. 31 quo modo Athenienses exercitum sibi comparaverint, relatum sit, part. ἤδη ad exercitum iam collectum significandum aptissima est. — 34, 8 ὡς om. C (ὡς νικήσαντες). De Atheniensibus quoque, cum neque ipsi superiores discesserint neque Corinthii, ὡς νικήσαντες recte dicitur; cfr. § 7 ὡς νικῶντες. — Saepius cod. Laur. articulum neglexit: 43, 6 ὁ om. C (καὶ ὁ Γύλιππος). — 47, 4 τοὺς om. C (τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ). — 51, 2 τῶν om. C (καὶ τῶν ἱππέων). Artic. cum partic. καὶ-καὶ et pedites et equites separatim profectos esse appareat, recte repetitur; cfr. Kueh. III, p. 611, 2. — 51, 2 extr. τῶν om. C (τῶν ὁπλιτῶν). — 57, 7 οἱ om. C (ἐκράτουν οἱ Ἀθηναῖοι). — VIII, 49 τε τῆς om. C (περί τε τῆς τοῦ Ἀλκιβιάδου). Et artic., cum de reditu Alcibiadis iam supra dictum sit, hic recte se habet et part. τε propter verba τῆς-καταλύσεως etiam a περὶ pendentia. — VIII, 50, 1 in. ὁ om. C (ὁ Φρύνιχος). — VIII, 50, 2 extr. τοῦ om. C (μετὰ τοῦ τῆς πόλεως); VIII, 70, 1 extr. τοὺς om. C (τοὺς φεύγοντας), quibus locis articul. omitti non licet; cfr. H. p. 67. Kueh. III, p. 594, 4. — VIII, 58, 3 τὴν om. C (χώραν τὴν βασιλέως) cfr. H. p. 63. Kueh. III, p. 618, 3. — VIII, 58, 3 τῶν om. C (μηδὲ τῶν ξυμμάχων) sed cfr. Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων § 1bis, § 3, § 4bis, § 6bis, § 7. — VIII, 66, 1 ἡ om. C (βουλὴ ἡ ἀπὸ). Verba ἀπὸ τοῦ κυάμου neque ad δῆμον et βουλὴν neque ad ξυνελέγετο, sed ad vocem βουλὴ solam pertinent; cfr. adn. Haackii. — VIII, 80, 2 ὁ om. C (ὁ Φαρνάβαζος). — VIII, 84, 4 τῇ om. C (ἐν τῇ Μιλήτῳ). — VIII, 100, 4 ὁ om. C (ὁ Θρασύβουλος). — VIII, 105, 2 τὸν om. C (τὸν Θράσυλλον); cfr. Kueh. III, p. 597, 8a). 598c). H. p. 26. 29. 73. 89. 83. Herbst. Philolog. 40, 1889, p. 372, 1, 2, 6. — VII, 53, 3 δείσαντες om. C; sed ἐπιβοηθήσαντες quod praecedit cum verbis καὶ-ναυσὶ coniunctum durius est et sententia bona caret. — 56, 2 extr. ὑπὸ om. C[G] (καὶ ὑπὸ τῶν ἔπειτα) cfr. adn. Krueger. Kueh. III, p. 548 i. a. H. p. 30. — Compluribus locis in cod. Laur. καὶ omissum est: 57, 4 καὶ om.

C (*Ἄνδριοι καὶ Τήνιοι*) Part. *καὶ* propter prius *καὶ* necessaria est. — 60, 3 *καὶ* om. C (*ὑποκατέβησαν καὶ*). Asyndeton hic ineptum videtur. — VIII, 66, 2 *καὶ* om. C (*καὶ ὁρῶν*). Causae timoris Atheniensibus etiam aliae erant, ad quas iam accedebat, quod magnum esse coniuratorum numerum animadvertebant. Quare ni fallor non inepte haec distinguuntur verbis *δεδιὼς καὶ ὁρῶν πολὺ τὸ ξυνεστηκός;* cfr. H. p. 65. — VIII, 85, 3 *καὶ* om. C (*μᾶλλον καὶ κατηγόρει*). Part. *καὶ* hic deesse non debet. — VIII, 92, 1 *καὶ* om. C (*καὶ ἐσόδους*), quod hic quoque abesse minime potest; cfr. H. p. 76. — VII, 58, 1 *ἡσυχαζόντων* om. C, quo vocabulo omisso nulla omnino causa Agrigentinorum commemoratorum erat. — In cod. Laur. *δὲ* omissum est: VII, 58, 3 *δὲ* om. C (*νεοδαμώδεις δὲ*). Part. *δὲ* propter *Σπαρτιάτην* aptissime addita est. — VIII, 54, 3 *δὲ* om. C (*ἀντέπεμψαν δὲ*), quo *παρέλυσαν κτἑ.* vocibus *ἀντέπεμψαν κτἑ.* recte opponuntur. — VIII, 89, 3 *δὲ* om. C (*ἐκ δὲ δημοκρατίας*). Cum antea de paucorum dominatione dictum sit, iam de populari imperio *δὲ* suo loco est. — VIII, 91, 3 *δὲ* om. C (*ἐξειργόμενοι δὲ*) cfr. H. p. 76. — VII, 58, 4 extr. *καὶ ὅτι ἐν μεγίστῳ κινδύνῳ ἦσαν* om. C, quae nullo modo abesse possunt. Cur correctura addita sint, non satis intellegitur; cfr. H. p. 32. — 59, 3 *τὸ στόμα* om. C, quibus omissis verba *ἔχοντα — μάλιστα* dicta de portu absurda sunt, cfr. H. p. 32. — 61, 1 *στρατιῶται* om. C (*ἄνδρες στρατιῶται*). Animi militum Atheniensium, quod *ἄνδρες στρατιῶται* appellati sunt, gravius debebant commoveri quam voce nuda *ἄνδρες;* cfr. c. 60, 5 *ὁρῶν καὶ τοὺς στρατιώτας*. — 80, 1 *προσβολαῖς* om. C, quod deesse nullo modo potest. — VIII, 18, 3 *ἢν δέ τινες ἀφιστῶνται ἀπὸ βασιλέως, πολέμιοι ἔστων καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις* om. C. Librarius ab *ἢν* priore ad *καὶ ἤν τινες* quae seq. aberravit.[1]) Eodem modo vitia Laur. orta sunt haec: 67, 3 *τούτους δὲ ἑλέσθαι ἑκατὸν ἄνδρας* om. C; 75, 2 *καὶ τὸν πρὸς Πελοποννησίους πόλεμον προθύμως διοίσειν* om. C; 100, 2 *τοὺς ἐπίπλους τῇ Χίῳ ποιησόμενος. ἅμα δέ* (*Ἔρεσος γὰρ τῆς Λέσβου* om. C; 104, 2

(margin: VII. … VIII.)

1) Etsi multa vitia iam prioribus temporibus et a variis scribis committi potuisse non ignoro, tamen „librarius Laur. addidit, erravit etc." breviloquentiae causa semper dixi.

VIII. *οἱ δ' αὖ Πελοποννήσιοι ἀπὸ Ἀβύδου μέχρι Δαρδάνου, νῆες ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα* om. C; postremo hoc loco vitium cod. Laur. ideo ortum est, quod codd. CG ante *οἱ* vocem *ὀγδοήκοντα* (*ἑβδομήκοντα* cett.) praebent; cfr. H. p. 83. — 27, 3 *παρασκευῆς* C; *παρασκευῆς καθ' ἑκουσίαν* cett. Non librarii codd. cett., sed scriba Laurentiani et Hudius ipse antithesin perperam intellexisse videntur; cfr. H. p. 51. Stahl. G.G.A. 1891, p. 671.— 38, 1 *μὲν* om. C (*μὲν παραδοὺς*). Part. *μὲν* addita est, qua, quo modo utraque hostium pars foedere icto se gesserit, recte disiungatur; cfr. H. p. 53; 54, 1 *μὲν* om. C (*τὸ μὲν πρῶτον*). Part. *μὲν* hic propter *σαφῶς δὲ διδασκόμενος* recte se habet; 76, 2 *μὲν* om. C (*τοὺς μὲν προτέρους*). Priori *μὲν* respondet *ἄλλους δὲ* optime; cfr. H. p. 69. — 53, 2 in. *καὶ ἄλλων* om. C, quae propter *πολλῶν* facillime excidere poterant; cfr. H. p. 61. — 54, 2 *ἂν* om. C (*ἂν αὐτοῖς δοκοίη*) cfr. H. p. 62, sed Kueh. IV, p. 549, 4, lin. 33. — 55, 3 *αὐτὸς* om. C (*Πεδάριτος αὐτός*). Pronomen propter auxilia quae paulo post nominantur, aptissimum est et satis part. *τε* defenditur. — 56, 5 *τι* om. C (*οὐκέτι τι*). Part. *τι* optime traditam quae insuper post *οὐκέτι* perfacile omitti potuit, Boehmius Widmannusque verbo *ἐγίγνετο* suppleto mihi quidem recte videntur confirmavisse; cfr. Herdt. VI, 140. H. p. 63; 71, 1 *τι* om. C (*πάνυ τι*) cfr. H. p. 67. Matth. Gr. § 487, 4. — 57, 2 *πρὸς ἀλλήλους* om. C, quae addita sententiam multo clariorem praebent; cfr. H. p. 63. — 61, 2 *τοῦτον* om. C. Quam epanalepsin a librario Laur. non intellectam loco V, 91, 1 satis defendi opinor; cfr. Krueger. Gr. 51, 5, 1; 7, 5. H. p. 63; 73, 1 *τοῦτον* om. C, cfr. H. p. 68. — 63, 3 *ἔτι* om. C (*ἔτι βεβαιότερον*), quod post *στρατεύματι* excidit; cfr. c. 47, 2; 67, 3 *ἔτι* om. C, quo omisso verbis *ἐκ τοῦ αὐτοῦ κόσμου* sententia prava fit. — 72, 2 *αὐτοὺς* om. C (*αὐτοὺς εὐθὺς*). *Αὐτοὺς* propter similitudinem soni utriusque vocis omissum est; cfr. H. p. 68. — 73, 5 *ὁπότε πλέοιεν* C; *ὁπότε ποι πλέοιεν* BGM; *ὁπότ' ἐπιπλέοιεν* EF; *ὁπότε πῇ πλέοιεν* A. Part. *ποι* omissa sententia non vera oritur; cfr. H. p. 69. — 76, 2 *ἔπαυσαν* om. C, sed *τοὺς μὲν προτέρους* eget, unde pendeat. — 79, 1 extr. *ὡς* om. C (*ὡς πρὸς τὴν Μυκάλην*), sed cfr. V, 3, 6. — 85, 4 extr. *πάλιν* om. C, sed recte additur; cfr. c. 81, 1—82, 3. — 88 *ἐν*

τῇ om. C (*τοῖς ἐν τῇ Σάμῳ*). Utrumque iniuria omissum est; VIII. cfr. Kueh. III, p. 598, c. H. p. 74. — 90, 5 *ἐς ἣν* om. C. Sed *καὶ* quod seq. offendere non potest, cum illa in porticu etiam alias res praeter frumentum e schol. Arist. Ach. 554 sepositas esse appareat; cfr. H. p. 76. — 96, 4 *ἤ* om. C (*καὶ ἤ διέστησαν*). Cum *ἐφορμοῦντες ἤ*, quia *ἐφορμεῖν* minime idem ac *ἐπολιόρκουν μένοντες* valet (cfr. lex. Bétant. s. v. *ἐφορμέω*), non delenda sint, prius *ἤ* quoque rectum esse oportet; cfr. adn. Haack. H. p. 80. Stahl. l. c. p. 671. — 100, 1 *εὐθὺς* om. C, quod ad *ἐπειγόμενος* aptissimum est. — 100, 4 *πάσαις ταῖς* om. C; sed vox *ναυσὶ* nuda hic maxime supervacanea esset.

6. Tum quibus locis cod. Laur. solus supervacanea addiderit, quaeramus.

VII, 58, 1 *οἱ* add. C post *Γελῷοι*; sed Geloi, nisi qui prope VII. fines Agrigentinorum habitabant, non fuerunt. — 59, 2 *δὲ* add. C post *ἑλεῖν*, quod quo referatur non habet. — VIII, 38, 2 *τῆς* VIII. *γῆς* C; *γῆς* cett. Aut *καὶ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης* scribendum erat (cfr. III, 86, 3; VIII, 46, 1) aut artic. *τῆς* delendus est (cfr. II, 62, 2. VIII, 46, 2). — 38, 3 *τοῦ Τυδέως* C; *Τυδέως* cett. Cum Tydeus ille antea nominatus non sit, artic. ineptum puto, cfr. H. p. 54. Herbst. Phil. 40, 1889, p. 373, b). — 69, 4 *οἱ ἑκατὸν* C[G]; *ἑκατὸν* cett. Sed cur haec iuvenum divisio facta sit, non intellegitur.

7. Compluribus locis quid sit statuendum nescio.

VII, 4, 4. *Πλημύριον* C; *Πλημμύριον* cett., qua in voce VII. praebenda codd. semper fluctuant; cfr. c. 22, 1 *Πλημμ.* AB–GM; *Πλημ.* CEF; item c. 22, 1 extr.; 23, 1; 23, 4; 24, 1; 24, 3 *Πλημμ.* AB–M[G], *Πλημ.* CEF; 25, 9 *Πλημμ.* AB–GM, *Πλημ.* CEF. — 20, 2 *Δημοσθένη* C; *Δημοσθένην* cett.; VIII, 44, 1 *Τισσαφέρνη* C, *Τισσαφέρνην* cett. Thuc. temporibus utraque forma usitata erat; cfr. Kueh. I, p. 512. — 51, 1 *μήτε ναυσὶ μήτε τῷ πεζῷ* codd. (*πεζῷ* C); *μήτε ταῖς ναυσὶ μήτε τῷ πεζῷ* B, quarum scripturarum prior, etsi codd. optimis confirmata est, tamen vera non est. Itaque aut in priore artic. *τῷ* cum Laur. omittendum aut in altera art. *ταῖς* cum Vat. addendum esse

VII. censeo, quod utrumque recte dicitur; cfr. III, 13, 4; VII, 37, 1. — 75, 5 *καὶ τὰ σφέτερα αὐτῶν σιτία* C; *τὰ σφέτερα αὐτῶν σιτία ὑπὸ τοῖς ὅπλοις* cett. Quamquam script. Laur. sententiam bonam dat, tamen an verba *ἐπὶ τοῖς ὅπλοις* (*ὑπὸ* corr. Bothe), quibus illa ipsa arma, quae *θεράποντες* portabant, recte significentur, correctura addita non sint, valde dubito. Partic. *καὶ* enim propter *τε* fortasse falso addita voces *ἐπὶ τοῖς ὅπλοις*
VIII. ut supervacaneae omitti poterant; cfr. H. p. 38. — VIII, 54, 3 *παρέλυσε* C; *παρέλυσεν ὁ δῆμος* cett. Cum *ὁ δῆμος* si correctura addita essent, multo prius iam ad *ἐψηφίσαντο* inseri potuissent, utra script. praeferenda sit, in dubio relinquo. — 76, 5 *βουλόμενοι* C; *βουλομένων* cett., cfr. H. p. 70. — 91, 2 *Ἡγησανδρίδας* C, *Ἀγησανδρίδας* AB—G, *Ἀγισανδρίδας* EFM; 91, 2 *Ἡγησάνδρου* C, *Ἀγησάνδρου* AB—EG, *Ἀγισάνδρου* FM; 94, 1 *Ἡγησανδρίδας* C, *Ἀγησ.* AB—G, *Ἀγισ.* EFM; 94, 2 *Ἡγησανδρίδας* C, *Ἀγησ.* AB—EG, *Ἀγισ.* FM, 95, 3 eodem modo; cfr. H. p. 76. — 100, 5 *ὑστερίσας* C, *ὑστερήσας* cett. Et utrumque Thuc. usitatum est (cfr. Bétant. lex. s. v.) et *ι* et *η* persaepe commutata sunt. — 104, 2 *παρέτεινον* C, *παρέτειναν* cett., cfr. H. p. 82.

Caput secundum.

De scripturis a cod. Vaticano solo exhibitis.

Quibus locis cod. Vat. unus verum tradiderit, primum examinetur.

VI. VI, 92, 5 *ἡγήσησθε* CG, *ἡγήσεσθε* AEFM; *ἡγῆσθε* BH[1]), cfr. adn. P. St. et Cl. St. — 94, 3 *Σικελῶν* G, *Σικελικὸν* B, *Σικελὸν* cett. Script. *Σικελῶν*, cum a cod. G solo praebeatur, nullius fere momenti est; script. cod. B veram esse docent Cl. St. adn. — 95, 2 *Θηβαίων* B; *Ἀθηναίων* cett. *γρ* B. cfr. Egg.

---

1) Quibus locis cod. H cum cod. B congruit, hoc in capite tractantur, cum cod. Par. una cum cod. Vat. e fonte communi esse derivatus videatur. De iis locis, quibus ille script. aliquam solus habet, postea agetur.

p. 24 adn. Cl. St. Quae Mueller-Struebing. (Zeitschr. f. d. österr. Gymn. 30, p. 566. 1879) pro script. codd. cett. disseruit, aliqua e parte iam interpretatione vera Haackii refutata sunt. Sed ne sic quidem vox *Ἀθηναίων* hic recte se habet. Verbum *ἐξέπεσον* enim i. e. effugerunt (cfr. VII, 71, 6) quia subsidium ab Atheniensibus latum erat, ineptum videtur mihi, cum vocabulum quale *ἐκομίσθησαν* (scil. *ὑπ' Ἀθηναίων*) exspectandum sit. Deinde populares Thespienses, cum semper eos maxime valuisse ex IV, 133, 1 concludi possit, novem annis sequentibus denuo satis augeri potuisse, ut *ἀττικισμῷ* perducti, etiamsi muri deleti erant, eos, qui oppido praeerant, aggrederentur, puto. Tum Thucydidem etiam quae ad Athenienses ipsos non attinebant, narravisse IV, 133 demonstrat. Sed cum Thespiae utrum Atheniensium fierent an non, satis magni momenti esset, Thuc. merito hunc Thespiensium conatum quidem annotavit. — 98, 1 *ἱππεῖς* BH, om. cett., cfr. Egg. p. 19. — 99, 1 *παρέβαλλον* B, *παρέβαλον* cett. Imperf. hic multo magis placet. — 100, 1 *ἐπιλέκτους* BH, *ἐκλεκτοὺς* cett. Vox *ἐπίλεκτος* antiquis temporibus usitatior erat. — 101, 3 *καὶ ὕστερον καὶ* BH; *καὶ* cett. *Καὶ ὕστερον* vocibus *πλὴν ὀλίγου* et *ὑπολειφθὲν* temporibus verborum insuper mutatis (*αἱροῦσιν* - *εἷλον*) necessaria comprobantur. — 101, 4 *ἔφευγον* BH; *ἔφυγον* cett., cfr. adn. P. St. et Cl. St. — 102, 3 *ἀποδιωξάντων* B, *ἀποδιωξόντων* cett. Verbi *διώκω* futurum *διώξομαι*, nunquam *διώξω* est; cfr. Kueh. II, p. 403 s. v. — 104, 3 *προσπλέοντα* BH; *πλέοντα* cett.; cfr. adn. P. St. — Cod. Vat. articulum saepius solus recte servavit: 105, 1 *φανερώτατα τὰς πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους* BH, *τὰς* et *τοὺς* om. cett.; cfr. adn. Cl. St. — VII, 3, 1 *τὸ πρῶτον* BH, *πρῶτον* cett., sed hic „primo“, non „primum“ aptum est; cfr. H. p. 10. Krueger. Sprl. 46, 3, 2. VII, 5, 2 *τῷ* BH, om. cett. [G] (*τῷ Γυλίππῳ*) sed cfr. c. 5, 1 in. *ὁ δὲ Γύλιππος*. Herbst., Phil. 40, 372, 2. VII, 10 *ὁ τῆς πόλεως* BH, *ὁ* om. cett., cfr. adn. Krueger. VII, 19, 5 *τὰς ὁλκάδας* BH; *ὁλκάδας* cett. Artic. recte additur, brevissimo enim spatio ante *αἱ ὁλκάδες* iam commemoratae sunt. VII, 20, 1 *τῆς Δεκελείας* BH; *τῆς* om. cett., cfr. adn. P. St. H. p. 17. VII, 24, 2 *τῶν τριηράρχων* BH, *τῶν* om. cett., cfr. H. p. 18. adn. Cl. VII, 36, 6 *τῆς ἀνακρού-*

VI.

VI. σεως B, τῆς om. cett. [G]. Quae cum inhibitio remigum iam supra commemorata sit, artic. recte se habet; cfr. H. p. 24. VII, 38, 1 οἱ Συρακόσιοι B, οἱ om. cett., cfr. H. p. 24. VII, 38, 2 τὰ τῆς ναυμαχίας BH, τὰ om. cett. Stahlio G. G. A. 1891, p. 664 assentior; sed cfr. H. p. 24. VII, 70, 7 ἡ παρακέλευσις B, ἡ om. cett. cfr. οἱ κελευσταὶ φθέγγοιντο; H. p. 35. VII, 87, 2 ἐν τῷ τοιούτῳ B, τῷ om. cett., cfr. adn. P. St. H. p. 42. — VIII, 3, 1 ἀκόντων τῶν B, ἀκόντων cett., cfr. H. p. 43. VIII, 16, 1 ὁ τῶν Κλαζομενίων B, τῶν om. cett., sed cfr. c. 14, 2 et 3. H. p. 47. VIII, 16, 3 τὸ πρὸς ἤπειρον B, τὸ om. cett., cfr. adn. P. St. VIII, 28, 2 Ἀττικὰς τὰς ναῦς B, τὰς om. cett., cfr. H. p. 52 adn. P. St. VIII, 35, 3 ἐπὶ τῷ Τριοπίῳ B, τῷ om. cett., cfr. adn. P. St. VIII, 56,4 τὸ τῶν Ἀθηναίων B, τὸ om. cett. cfr. H. p. 62. VIII, 68, 3 ὁ Φρύνιχος B, ὁ om. cett., cfr. Herbst. Phil. 40, 373, 6. H. p. 67. VIII, 79, 4 ἐπὶ τῆς Μυκάλης B, τῆς om. cett., cfr. c. 79, 1 et 2. VIII, 83, 1 τὴν τοῦ Ἀλκιβιάδου B, τοῦ om. cett. Mihi quidem artic. Alcibiadis nomini recte additus videtur esse; cfr. Herbst. l. c. p. 373, 6. H. p. 72. VIII, 89, 2 τοῖς B, om. cett. (G) et schol. (ἐν τοῖς πρῶτοι), sed cfr. Kueh. III, p. 28i). H. p. 75. VIII, 92, 4 ὁ Ἀριστοκράτης B, ὁ om. cett., cfr. adn. P. St. In § 2 Thuc. articulum ideo non posuit, quia de hetaeria Theramenis tota dicere volebat; cfr. Kueh. III, p. 611, 2. H. p. 77. VIII, 99 αἱ B, om. cett. (αἱ καὶ τῆς Χερσ.), cfr. H. p. 81. — VI, 105, 2 ξυνεπολέμουν BH; ἐπολέμουν cett., cfr. adn. Cl. St. II, 67, 4. — 105, 2 Λιμηρὰν B, Λιμέραν cett., cfr. Thuc. IV, 56, 2 et Herodian. I, 260, 23. — 105, 2 Πρασιὰς B, Πρασίαν ACGEM, Πρασσίαν F; cfr. Thuc. II, 56, 6. VII, 18, 3. M. p. 54, adn.

VII. 454. — VII, 1, 3 γὰρ BH, μὲν cett. Cum part. μὲν hic locum idoneum non habeat, at γὰρ talibus in explicationibus parenthetice additis usitatissimum sit (cfr. VII, 4, 2; 4, 3; 11, 3; 14, 2; 24, 3; 31, 5; 42, 3; 42, 4; 42, 6; 50, 4; 51, 1; 53, 2; 53, 4; 56, 2; 60, 2; 66, 1; 69, 4; 70, 4; 73, 4; 77, 4; 78, 4; 79, 2), utra script. praeferenda sit, dubium esse non potest; cfr. H. p. 9; Stahl. G. G. A. 1891, p. 661. — Multis locis cod. B solus part. τε recte tradidit: VII, 1, 4 τε BH, om. cett. (τοῦ τε Ἀρχωνίδου). Sed part. τε addita Archonidas et Gylippus inter

se aptissime opponuntur; cfr. Kueh. IV, p. 249, lin. 28. 1, 5 *τέ* BH, om. cett. (*Σελινουντίων τέ*) cfr. H. p. 9. 11, 2 *τε* BH, om. cett. (*ἔκ τε Πελοποννήσου*) cfr. H. p. 13. 18, 2 *τε* BH, om. cett. (*ὅτι τε ἐς Πλάταιαν*) cfr. adn. P. St. VII, 1, 4. 18, 3 *τε* BH, om. cett. (*Ἐπιδαύρου τέ*) cfr. H. p. 16. 20, 1 *τε* BH, om. cett. (*περί τε Πελοποννήσου*) cfr. H. p. 17. 25, 1 *τε* BH, om. cett. (*τά τε σφέτερα*) cfr. H. p. 18. Kueh. IV, p. 249, 2. 28, 4 in *τε* BH, om. cett. (*ὑπό τε τῆς Δ.*) cfr. adn. P. St. H. p. 20. 29, 2 in. *τε* BH, om. cett. (*ὁ δὲ ἔς τε τὴν Τ.*) cfr. H. p. 20. 30, 2 *τε* BH, om. cett. (*προεκθέοντές τε*) cfr. H. p. 21. 33, 3 *τε* BH, om. cett., cfr. H. p. 22. 42, 4 *τε* B, om. cett., cfr. H. p. 25. 48, 5 *τε* BH, om. cett., cfr. H. p. 27. 53, 4 *τε* B, om. cett. (*τήν τε φλόγα*) cfr. adn. P. St. H. p. 30. 57, 11 *τε* B, om. cett. (*Ἐγεσταῖοί τε*) cfr. H. p. 31. Thuc. VI, 2, 3 et 6 extr. 58, 4 extr. *τε* B, om. cett. (*μέγεθός τε*). Cum verba *ὅτι-ῆσαν* quae ad sententiam optima sint, minime spuria existimem, *τε* quoque retineo; cfr. H. p. 32. 70, 7 *τε* B (et Dion. Hal.), om. cett. (*κατά τε τὴν τέχνην*), cfr. H. p. 35. 72, 4 *τε* B, om. cett., cfr. H. p. 36. 77, 2 *τε* B (et schol.), om. cett., cfr. H. p. 39. 80, 6 *τε* B, om. cett. cfr. H. p. 40. — VIII, 12, 1 *τε* B, om. cett. cfr. adn. Cl. H. p. 46. 14, 3 *τε* B, om. cett. cfr. H. p. 46. 16, 3 *αὐτοί τε* B, *τε* om. cett. Cum, cur hic part. *τε* a librario addita sit, non intellegatur, sed librarios, cum part. *τε* una cum *δὲ* quod seq. coniunctam non cognoverint, illam part. de suo omisisse multo verisimilius sit, *τε* retinendum esse censeo; cfr. Kueh. IV, p. 244, adn. 3. — H. p. 47. 71, 2 *τε* B, om. cett., cfr. H. p. 68. 78 *ὑπό τε Ἀστυόχου* B, *τε* om. cett., cfr. adn. Cl. H. p. 70. 80, 2 *τε* B, om. cett., cfr. H. p. 71. — Etiam partic. *καὶ* in cod. Vat. solo saepius servata est. VII, 1, 5 *καὶ* BH, om. cett. (*ὁπλίτας καὶ*) quo carere non possumus. VIII, 9, 3 *ὀλίγοι καὶ συνειδότες* B, *ὀλίγοι ξυνειδότες* cett. *καὶ* cum intellectum non esset, facillime excidere poterat; cfr. H. p. 45. adn. P. St. VIII, 26, 1 *καὶ τῆς ὑπολοίπου* B (et schol.), *καὶ* om. cett., cfr. adn. P. St. H. p. 50. VIII, 38, 2 *καὶ γῆς* B, *καὶ* om. cett., cfr. V, 18, 2, 3. 47, 1. H. p. 53 seq. VIII, 45, 1 *γὰρ καὶ τῷ* B, *καὶ* om. cett. Thuc. comprehensionem aliter atque coeperat ad exitum adducere saepius solebat; cfr. I, 16. III, 62, 5; 67, 6. 71, 1. IV, VII.

VII. 105, 1. V, 88. Qua re non intellecta in archetypo codd. cett. *καὶ* omissum est; cfr. H. p. 56. — VII, 3, 3 *ἑαυτῶν* BH, *ἑαυτοῦ* cett., sed cfr. Krueger. Sprl. 58, 4, 3. Thuc. VI, 101, 6. H. p. 10, sed *ἑαυτοῦ* propter *τοῦ* quod praecedit facillime oriri potuisse puto. — 3, 5 *τῷ μεγάλῳ λιμένι* BH; *τῷ λιμένι* cett. (et schol.) Stahl. aliique editores, cum magnum portum putaverint *κατ' ἐξοχὴν* portum dici, non satis recte videntur iudicavisse. Locis enim a Stahlio adn. crit. collectis apparet Thucydidem magnum portum, nisi, quem portum haberet in animo, per se ipsum erat manifestum, simplici *ὁ λιμὴν* voce non significavisse. Sed quibus locis, utrum maior an minor portus significaretur, in dubio esse poterat, aut *μέγας* aut *ἐλάσσων* addidit; cfr. VII, 4, 4. 22, 1. Cum igitur Athenienses, quia Syracusani et in maiore portu et in minore (c. 22, 1) naves longas habebant, apud utrumque portum stationes adversas habuisse verisimillimum sit, hic adiect. *μεγάλῳ* necessarium est; sed cfr. H. p. 11. Egg. p. 11. — 4, 4 *ἐπαναγωγὰς* BH; *ἐπαγωγὰς* cett., sed vocabulum *ἐπαγωγὰς* sententiam bonam non dat; cfr. VII, 34, 6. VIII, 42; IV, 29, 1. — 5, 3 *ὁ μὲν Γύλιππος* BH, *μὲν* om. cett. Cum e verbis in cap. 6, 1 *ὁ δὲ Νικίας καὶ οἱ Ἀθηναῖοι νομίζοντες* ducem hunc quoque (ut Gylipp. c. 5, 3) cum militibus collocutum esse intellegi posse opiner, part. *μὲν* summo iure esse posita videtur, quippe qua et orationes Gylippi Niciaeque et quae ab utroque deinde facta sunt, opponantur; sed cfr. H. p. 11 seq. — 5, 3 *ἑαυτοῦ* BH, *αὐτοῦ* cett., cfr. Kueh. III, p. 562. — 8, 1 *εἰ* BH, *ἢν* cett. (*εἰ μὴ ὡς τάχιστα*). Quamquam de sententia utrumque satis bonum est, tamen *εἰ* praeferam, cum *μεταπέμψουσι* et *ἀποστελοῦσι* multo melius tradita sint quam *μεταπέμψωσι* et *ἀποστείλωσι*, quos coniunctivos part. *ἢν* postularet, cfr. Kueh. IV, p. 474, 1. — 8, 2 *μνήμης* BH, *γνώμης* cett. Sed Niciae summi momenti erat, ut legati quae ipse mandaverat, diligenter memoria tenerent, quae recte ad Athenienses referre possent, cum etiamsi *γνώμης ἐλλιπεῖς* fuissent, eos ab amicis suis in ecclesia adiutum iri speraret. Praeterea *γνώμης* propter *γνώμην* quod seq. facillime oriri potuit; cfr. H. p. 13. — 8, 3 *μᾶλλον* BH, om. cett. Vocem *μᾶλλον* qua ad sententiam carere non possumus, Cass. Dio XLVII, 36, 2 optime

tuetur. Conradt. (neue Jahrb. f. Phil. u. Päd. 129, p. 539. 1884) vehementissime in correctorem Vatic. hic invectus est. Sed neque scripturas codd. satis bene cognoverat, cum cod. C quoque *ἤδη* pro *ἢ δι'* praebere diceret, neque locum Cassii Dionis simillimum adhibuerat. Praeterea quo modo *ἔχων ἑκουσίων κινδύνων* (*ἤδη* s. *ἢ δι'* deleto) i. e. „einhaltend mit selbstgewählten gefahren" de Nicia consideratissimo cautissimoque dici possit non intellego neque *ἔχειν* cum genet. quae Conradt. sumpsit, in sermone Graeco significat; cfr. adn. Cl. St. I, 112, 2. H. p. 13. Egg. p. 19. — Compluribus locis cod. Vat. solus collocationem verborum rectam tradidit. 12, 1 *καὶ στρατιὰν ἔτι* BH; *ἔτι καὶ στρατιὰν* cett., cfr. H. p. 14; adn. P. St. Stahl. G. G. A. 1891, p. 662. — 13, 2 *ἁρπαγὴν καὶ ὑδρείαν μακρὰν* BH; *ἁρπαγὴν μακρὰν καὶ ὑδρείαν* cett. Scriptura Vat. cum nullo loco priore vel de expilationibus ullis Atheniensium vel longis, sed imprimis de aquatione propter longinquitatem fontis difficillima (c. 4, 6) dictum sit, praeferenda est; cfr. H. p. 14.[1]) Egg. p. 42. — 27, 5 *ἀπωλώλει πάντα* BH, *πάντα ἀπωλώλει* cett. Quae voces quomodo Vat. collocavit, graviora mihi videntur; de forma cfr. Kueh. II, p. 500; sed cfr. H. p. 19. — 52, 2 extr. *ἤδη ναῦς* B; *ναῦς ἤδη* cett. cfr. H. p. 30. Thuc. VIII, 26, 1. 56, 4. — 70, 1 *ἅμα αὐτοῖς* B, *αὐτοῖς ἅμα* cett. [G] et Dion. Halic., cfr. H. p. 35. — VIII, 29, 1 *δώσειν ἔφη* B, *ἔφη δώσειν* cett. cfr. H. p. 52. Causas verbi *ἔφη* delendi ab Hudio allatas satis graves non puto. — VIII, 30, 1 *καὶ τὰς ἄλλας πάσας* B; *πάσας καὶ τὰς ἄλλας* cett. cfr. adn. P. St. H. p. 52. — VIII, 32, 1 *πρέσβεις ἀφικνοῦνται* ACGEFM, *ἀφικνοῦνται πρέσβεις* B; cfr. H. p. 52. — VIII, 46, 5 *φάσκων ναῦς* B; *ναῦς φάσκων* cett., cfr. H. p. 57. — VIII, 50, 1 *ὑφ' αὐτοῦ λεχθέντων* B; *λεχθέντων ὑφ' αὐτοῦ* cett., cfr. H. p. 59. — VIII, 60, 3 extr. *τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα* B; *ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ* cett. Utraque collocatio **VII.**

1) Quia Hudius p. 14 contradixit, nonnulla exempla afferam, quibus *μακρὰν* cum verbo per se ipsum significatione „abesse" non praedito vim adverbii „procul" videtur habere; cfr. Aeschyl. Prom. 312. 857. Soph. Oed. R. 16. Polyb. V, 59, 10. Quae si vera sunt, *μακρὰν* hic quoque adverb. esse potest eoque melius post substantiva positum placet, cfr. adn. Classen.

VII. codd. satis confirmatur; cfr. II, 70, 5. VI, 7, 4 contra II, 47, 1; 103, 2 etc. Sed in collocationem codd. cett. etsi minus elegantem at usitatissimam librarii facillime errore incidere poterant; cfr. H. p. 63. Egg. p. 42. — VIII, 69, 1 ἤδη ὕστερον τρόπωι τοιῶιδε B; τρόπωι τοιῶιδε ὕστερον ἤδη cett. Voce ἤδη post τετρακοσίους posita quadringentos revera iam creatos esse aptissime significatur. Sed cur ὕστερον voce ἤδη hic augeatur, non intellego; cfr. H. p. 67. — VIII, 92, 5 τις τῶν περιπόλων B; τῶν περιπόλων τίς cett. Collocatio codd. cett. propter § 2 τῶν περιπόλων τινὸς vitio orta videtur esse. Si distinctio ab Hudio p. 77 proposita vera esset, potius post τις vocem καὶ exspectarem. — VIII, 95, 2 βουλόμενοι ἐν τάχει ACGEFM; ἐν τάχει βουλόμενοι B, cfr. H. p. 78. — VIII, 95, 7 ὕστερον οὐ πολλῷ B; οὐ πολλῷ ὕστερον cett., cfr. H. p. 79. — VIII, 104, 3 τὸ δὲ δεξιὸν Θρασύβουλος B; ὁ δὲ Θρασύβουλος τὸ δεξιόν cett., cfr. adn. P. St. H. p. 83. — VII, 7, 2 et 16, 1 πεζὴν BH; πεζικὴν cett. Formam πεζικὴν cum nisi post ναυτικὴν non tradita sit (VI, 33, 2), apud Thuc. correctura ortam esse suspicor. (Eadem de causa forma πεζικός apud cett. quoque scriptores Atticos suspicione non caret; cfr. Xen. comm. 3, 6, 9 πεζικὴν καὶ ναυτικὴν δύναμιν. Plat. legg. VI, 753 B ἱππικὰ ἢ πεζικά.) Ne ad sententiam quidem forma πεζικὴν hic apta est; cfr. adn. P. St. VI, 33, 2. Cl. St. ibidem. H. p. 12. — 12, 5 ἀναπειρώμεναι B; ἀν$^{\pi o}$απειρώμεναι H; ἀποπειρώμεναι cett., sed ἀναπειρώμεναι solum sententiam veram praebet; cfr. c. 7, 4. — 14, 4 δεῖ σαφῶς BH; δεῖ ὑμᾶς σαφῶς cett., cfr. H. p. 15. — 15, 1 αὐτοὶ BH; αὐτοῖς cett. [G]. Sed αὐτοῖς quod ad προσδόκιμος refertur, cum nisi a Syracusanis auxilia Siciliae et Peloponnesi non exspectentur, supervacaneum est; at αὐτοὶ coniunctum cum βουλεύσασθε suum sonum rectum gravemque habet; cfr. adn. P. St. Stahl. G. G. A. 1891, p. 677, sed cfr. H. p. 15. — 15, 1 βουλεύσασθε BH; βουλεύεσθε AEFM, βουλεύεσθαι C[G], cfr. H. p. 15. — 17, 3 αὐτοῖς οἱ πρέσβεις BH; οἵ τε πρέσβεις αὐτοῖς cett., cfr. adn. P. St. Collocatio vocis αὐτοῖς in BH, quae et ad ἧκον referatur et ad ἤγγελλον, praeferenda est; cfr. H. p. 15. — 17, 3 ἐς τὴν Σικελίαν BH; ἐν τῇ(ι) Σικελίᾳ(ι) cett. (G), cfr. Kueh. III, p. 541a. H. p. 15. —

18, 3 *ἐξ Ἄργους* BH; om. cett. Etsi voces *ἐξ Ἄργους* in VI, 105, 2 a Thuc. additae revera non sunt, tamen e contextu illius capitis universo Athenienses una cum Argivis profectos esse Argis coniciendum est, quod toto belli gerendi modo confirmatur. Voces *ἐξ Ἄργους* igitur hic additae offendere non possunt. Praeterea exemplum Hudii VII, 2, 1 nihil probat, siquidem *μιᾷ νηί* etiam cum *ἀφικνεῖται* coniungi potest, cfr. adn. P. St. H. p. 16. — 18, 3 *ἐλῄστευον* B, *ἐλῃστεύοντο* cett. Sed totus huius loci contextus sententiam forma passiva effectam prohibet. In § 3 enim Athenienses quo modo egerunt, Lacedaemoniis opponuntur. Quae contentio ita demum gravitatem habet, si verbis incipit *τότε δὴ οἱ Λακεδαιμόνιοι*, quae forma ipsa contrarium aptissime indicant. In priore igitur contentionis parte Lacedaemonii commemorari non debebant; sed cfr. H. p. 16. — 19, 5 *τὸ πρῶτον* BH; *τὸ πρότερον* cett., cfr. H. p. 17. — 21, 4 *τι* BH, om. cett., cfr. Kueh. III, p. 27, 6. H. p. 18. — 25, 1 *ὅπως* BH, *ὥσπερ* E, *οἵπερ* cett. Scriptura codd. BH praeterquam quod formis *ἐποτρύνωσι* et *φράσωσι* a codd. omnibus praebitis optime confirmatur, ideo rectior videtur, quod Thuc. nusquam alibi *πέμπειν πρέσβεις οἵπερ* scripsit, at saepissime *πέμπειν πρ. ὅπως* (cfr. V, 6, 2. VI, 73, 2. VI, 88, 8. VII, 7, 3. VIII, 49). Denique quibus causis Thuc. commotus hic legatos proprie, ut auxilia pararent, significare voluerit, non intellegitur; cfr. H. p. 18. Krueger. Sprl. 53, 7, 7; 54, 8, 1. Widmann. Wochschr. f. kl. Phil. 1889, p. 399. — 25, 9 *διαπεπολεμησόμενον* BH; *διαπολεμησόμενον* cett., cfr. H. p. 19. — 26, 2 *ἅμα* BH, om. cett. Sed cum Athenienses illo Laconicae loco occupato praedari voluisse ipsos, priusquam hilotum aliqui transfugissent, appareat, *ἅμα* recte additum est; cfr. H. p. 19. — 26, 3 *ἕως* BH, *ὡς* cett. Cum part. *ὡς* recepta quid Charicles exspectaverit, non intellegatur, *ἕως*, quod sententiam optimam dat, praeferendum est; cfr. H. p. 19. — 27, 2 extr. *ἐλάμβανον* B; *ἐλάμβανεν* cett. Singular. correctura ortum esse suspicor; cfr. IV, 80, 3. VI, 69, 3, sed H. p. 19. — 27, 3 *ἀπὸ* BH, *ὑπὸ* cett. (*ἀπὸ τῶν πόλεων*). Sed cum vocabula *ἀπὸ τῶν πόλεων* non cum *ἐπῳκεῖτο*, at cum *φρουραῖς* coniungenda sint, *ἀπὸ* solum aptum est, cfr. Krueger. Sprl. 68, 16, 9. — 28, 3 *οὐδὲν* BH; *οὐδένα* cett., cfr. VII.

VII. Kueh. III, p. 318, adn. 21. — 29, 1 *δύνηται* BH; *δύνωνται* cett. Pluralem *δύνωνται* cum neque ad Athenienses neque ad Thraces bene referri possit, quia voces *ἀπ' αὐτῶν* supervacaneae fiunt, neque ad duces Atheniensium, quod de alio duce ac Diitrephe hic non dictum est, corruptum puto. Deinde librarium multis pluralibus praecedentibus confusum hic quoque pluralem errore facillime ponere potuisse opinor. Tum loco ab Hudio exempli gratia ascripto pluralem ad Athenienses ipsos, non ad ducem eorum referendum esse existimo; cfr. V, 4, 5. H. p. 20. Stahl. G. G. A. 1891, p. 663. — 29, 3 *οὐ* BH, om. cett., sed cfr. adn. P. St. H. p. 20. — 31, 1 *ἐπὶ* BH, *ἐκ* cett. (*ἐπὶ τῆς Κερκύρας*) Praepos. *ἐκ* paragrapho huius cap. quinta refellitur; cfr. H. p. 21. — 31, 4 extr. *δεούσας* BH, *δεούσαις* ACGe *γρ* B *γρ* H, *δε ουσαις* EFM; dativ. tolerari non potest; cfr. H. p. 21. 31, 4 *τὰς* BH; *ταῖς* cett. Qui dativ. artic. propter *δεούσαις* ortus est falso. — 34, 1 *Πελοποννήσιοι περὶ* B; *Πελοποννήσιοι καὶ οἱ περὶ* cett., cfr. H. 22. Quae vocabula ideo fortasse addita sunt, quod c. 17, 4 non Peloponnesii, sed Corinthii nominati sunt. — 34, 2 *προσβεβοηθηκώς* B; *προσβεβοηθηκότες* cett. Qui plural. singulari qui seq. non convenit; cfr. H. p. 22, sed Stahl. l. c. p. 663. — 34, 6 *ῥᾳδίως* B, *καὶ* cett., cfr. H. p. 22. Egg. p. 26. Scripturam Vat. recte defendit Stahl. l. c. p. 663 seq. — 36, 3 extr. *παίοντες* B, *παρέχοντες* cett. Hudius dissertatione Egg. p. 24 neglecta erravit p. 23; cfr. Stahl. l. c. p. 664. — 36, 5 *ξυγκροῦσαι* B, *ξυγκρούσει* CGH, *συγκρούσει* cett. Sed substant. propter artic. *τὸ* hic verum non est. Equidem igitur ad genuinam script. *τὸ* (s. *τῷ*) *ἀντίπρῳρον ξυγκροῦσαι*, quae restituenda est, *ἀντιπρῴρῳ ξυγκρούσει* adscriptum esse opinor. cfr. adn. P. St. H. p. 23. Herbst, zu Thukydides. Erklärungen und Wiederherstellungen. II, p. 67. 1893. — 37, 2 extr. *ἐπεξέπλεον* B suprascr. H; *ἐξέπλεον* cett., cfr. H. p. 24. Egg. p. 37. — 37, 3 *οἱ δὲ πρὸς τοὺς* BH, *οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πρὸς τοὺς* cett., cfr. H. p. 24. Egg. p. 23. — 40, 3 et VIII, 34, 1 *μόλις* B, *μόγις* cett., cfr. Kueh. I, p. 155 adn. — 42, 5 *τρίψεσθαι* B, *τρίβεσθαι* cett., infin. futur. magis cum *ἕξειν* et *ἀπάξειν* convenit: cfr. H. p. 25. — 43, 2 in. *ἀδύνατα* B, *ἀδύνατον* cett., cfr. Krueger. Sprl. 44, 4, 2. H. p. 25. — 43, 2 extr. *ὑπελείπετο* B,

ὑπελέλειπτο cett., cfr. adn. P. St. H. p. 25 seq. — 43,4 ἐν προτειχίσμασιν BH_1, om. cett., cfr. H. p. 26. Egg. p. 13, sed Stahl. l. c. p. 671. — 44,1 ἔν γε τῷδε B, ἐν τῷδε cett., cfr. adn. P. St. Krueger. Sprl. 69, 15, 2. H. p. 26. — 44,4 ὡς κρατοῦντες B, κρατοῦντες cett. Cum Syracusani victoriam nondum totam peperissent, ὡς aptissime additum est; causam ab Hudio p. 26 allatam non intellego; cfr. Stahl. l. c. p. 664. — 44,4 τὸ ἐξ ἐναντίας BH, τὸ ἐναντίον cett. [G], cfr. H. p. 26. — 44,8 καταβαῖεν οἱ μὲν B, καταβαίνοιεν cett. γρ. B, καταβαί^αι^νοιεν οἱ μὲν H; cfr. H. p. 27. Egg. p. 40. — 46 ἄλλην B, om. cett. [G]; cfr. H. p. 27. — 49,1 μὴ ἀπανίστασθαι BH, μηδ' ἀπανίστασθαι AEGM, μηδ' ἀπανίσασθαι C, μηδαπανίσασθαι F. Script. BH sola recta est; cfr. Kueh. IV, p. 185, γ. — 49,1 extr. ἐθάρσησε B, ἐθάρρησε H, θαρσήσει cett., cfr. adn. P. St. H. p. 28. Egg. p. 29. Kueh. III, p. 156. — 49,2 θρέψονται BH; τρέψονται cett. quod sententiam bonam non habet; cfr. H. p. 28. — 50,2 in. ἀπενεχθέντες B, ἀπενεχθέντων cett., cfr. H. p. 28. — 50,2 πλοῦν B, πλοῦς cett., cfr. adn. P. St. — 51,1 ἐπηρμένοι B, ἐγηγερμένοι cett. [G], cfr. adn. P. St. Stahl. l. c. p. 665, sed cfr. H. p. 29. Egg. p. 25. — 51,2 in. ἀνεπειρῶντο B, ἀνεπαύοντο cett. Cum versibus superioribus Thuc. Syracusanos summo studio (cfr. § 1 ἐπηρμένοι) Athenienses quam celerrime loco pugnandi idoneo dato, ut proelium navale committerent, cogere tetendisse dixerit, quo modo cum his verbis Syracusanos, postquam naves ascenderunt, quievisse sententia coniungi possit, non intellegitur; cfr. H. p. 29. — 51,2 extr. ἐσόδου B, ἐφόδου cett., cfr. H. p. 29. — 52,2 ἐπεξάγοντα B, ἐξάγοντα cett., cfr. H. p. 29 adn. Krueger. V, 71, 3. — 53,2 in. Ἀθηναίοις ταύτηι B, Ἀθηναίοις cett., cfr. H. p. 30 et Stahl. l. c. p. 671. — 53,3 δὲ B, om. cett. (δυοῖν δὲ δεούσας), sed τὰς μὲν πολλὰς praecedunt. — 53,3 extr. εἴκοσιν B, εἴκοσι(ν) ἃς cett., cfr. adn. P. St. H. p. 30. — 54 Συρακόσιοι B, οἱ Συρακόσιοι cett., cfr. H. p. 30. — 56,2 in. αὐτοὶ B, αὐτοῦ cett., cfr. adn. P. St. H. p. 30. — 56,2 in. σωθῆναι B; ἡσσωθῆναι ACEFM, ἡσσηθῆναι G. Ne ἡσσηθῆναι quidem sententiam habeat sanam, verba ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο impediunt, cfr. H. p. 30. — 57,4 Τήνιοι B; Τήιοι cett., propter voces ἀπὸ δὲ νήσων hic nomen VII.

VII. *Τήνιοι* recte se habet. — 57,4 extr. *γε* B, *τε* cett., sed *τέ* nihil habet, quo referatur; de *γε* cfr. Kueh. IV, 171, 2. — 57,8 *ἐν Ναυπάκτῳ* om. B; *ἐκ Ναυπάκτου* om. cett., cfr. adn. P. St. — Egg. p. 36. H. p. 31. — 57,9 *μὲν γὰρ* B, *μὲν* cett. (*Ἀργεῖοι μὲν γὰρ*). Vox *γὰρ* qua *ἑκούσιος* explicatur, aptissime addita est, praesertim cum locus II, 9,2 ab Hudio p. 31 allatus minime similis videatur. — 57,9 *ὠφελείας* B, om. cett., quo carere non possumus, cfr. adn. P. St. — 57,9 *ἑκόντας* B, *ἄκοντας* cett., cfr. adn. P. St. — 57,11 *Σικελῶν* B; *Σικελιωτῶν* cett., (*Σικελῶν τὸ πλέον*), sed *Σικελιωτῶν* cum *βαρβάρων* non convenit; cfr. H. p. 31. — 58,4 *Συρακό(υ)σιοι* B; *Συρακο(υ)σίους* cett. Accus. qui vocibus *τοὺς ἄλλους* ortus est, nullam sententiam dat. — 59,2 in. *ἀγώνισμα* B, *ἀγῶνα* cett., cfr. adn. P. St. H. p. 32. — 59,2 *καθ' ἕτερα* B, *καθ' ἑκάτερα* cett., *κακάτερα* C; cfr. adn. Krueger. — 60,2 *ἀπάσας* B, *πάσας* cett. [G], cfr. adn. P. St. — 62,3 in. *χρὴ* B, *μὴ* cett., part. *μὴ* hic sententiam non habet. — 62,3 *δὴ* B, om. cett., cfr. H. p. 33. — 63,1 *ἄξιοῦν-ῇ* B; *ἄξιον-ἦν* cett., cfr. H. p. 33. — 64,1 *ἡὑμῶν* B, *ἡμῶν* cett. Sed *ὑμῶν* propter *ὑπελίπετε* quod seq. praeferendum est. Librarius Vatic. mire prius *ἡμῶν* scribere videtur voluisse. — 67,1 *τὰ δὲ πολλὰ πρὸς τὰς ἐπιχειρήσεις ἡ μεγίστη ἐλπὶς* B, om. cett. Librarii codd. cett. ab *ἐλπὶς* priore ad *ἐλπὶς* quod seq. aberraverunt. Eodem modo etiam VIII, 22,2 extr. vitium codd. cett. ortum est, ubi *καὶ καταλείπονται τέσσαρες νῆες ἐν αὐτῇ· καὶ αὖθις αἱ λοιπαὶ Μυτιλήνην ἀφιστᾶσιν* B, om. cett. — 67,2 *ἕκαστον* cett. *τὴν ἑκάστην* cett. Propter *τὰ τῆς ἀντιμιμήσεως* script. Vat. praefero; cfr. H. p. 34. — 69,2 *ἤδη* B, *ἤδη ἦν* cett., cfr. H. p. 34. Kueh. III, p. 41, adn. 1. — 69,2 *ὄντες* B, *ὄντος* cett., sed *ὁ καιρὸς ἐν τῷ τοιούτῳ ἤδη ἐστίν* non bene dicitur; cfr. H. p. 34. adn. P. St. — 69,4 *Εὐθύδημος* B, *Εὔδημος* cett., cfr. adn. P. St. — 70,8 *ὑποχωροῦσιν* B, *ἀποχωροῦσιν* cett. et Dion. Hal., sed cfr. adn. P. St. H. p. 35. — 72,2 *ἐβούλοντο* B, *ἐβουλεύοντο* cett. Sed *ἐβουλεύοντο* ita demum de Atheniensium militibus recte diceretur, si una cum ducibus deliberavissent; sed duces statuisse plane alio modo ac milites docet § 3 (de imperf. *ἐβουλεύοντο* i. e. sie berieten sich cfr. adn. Cl. St. I, 85, 1).

Deinde verbum *ἐβούλοντο* multo aptius ad sententiam esse opinor, quo, quomodo Athenienses sine ulla cogitationis mora statim, ut proficiscerentur, optaverint, optime significetur. Tum cur *ἐβούλοντο* minus bene cum *ἐπενόουν* conveniat, non intellego; cfr. H. p. 36. Egg. p. 24. — 74, 2 in. *προεξελθόντες* B, *προσεξελθόντες* cett. Sed Syracusani prius Atheniensibus, non contra illos egressi sunt. — 74, 2 *ποταμῶν* B, *τῶν ποταμῶν* cett., cfr. adn. P. St. Kueh. III, p. 611, 2. — 75, 4 *προλίποι* B; *προλείποι* ACEFM, *προλείπει* GL; cfr. *ἴδοι* quod praecedit; H. p. 38. — 75, 4 extr. *μὴ* B, *μή τι* cett., cfr. adn. P. St. H. p. 38. — 75, 5 *ἕκαστος* B, *κατὰ τὸ* cett. Cum, quae H. p. 38 disseruit, mihi probabilia non videantur, Stahlio l. c. p. 666 assentior; cfr. Egg. p. 24. — Saepius in codd. cett. pro *τε* traditum est *δὲ* falso: 75, 7 *τε* in lit. B_1, *δὲ* cett., cfr. H. p. 38; 77, 7 in. *τε* B, *δὲ* cett., cfr. H. p. 39. Kueh. IV, p. 251, adn. 1; VIII, 1, 1 *δὲ* B, *τε* cett. (*ἐπειδὴ δὲ*). Part. *τε*, quae vocibus *ἐπὶ πολὺ μὲν* respondet, post *ἐπειδὴ* mihi ineptissima videtur; cfr. adn. Cl. St. II, 70, 2; VIII, 14, 3 *διαβάντες τε* B, *διαβάντες δὲ* cett. cfr. adn. Cl. et Boe. Widm., H. p. 46; VIII, 43, 2 *τε* B, *δὲ* cett. (++G) (*περί τε τῶν ἤδη πεπρ.*) cfr. *καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος π.* quae seq. — 75, 7 extr. *προσέχοντας* B; *προσχόντας* cett., sed cfr. *πορευομένους* quod praecedit; H. p. 38. — 77, 1 *καταμέμφεσθαι* B, *καταμέμψασθαι* cett., sed infin. praes. propter *ἔχειν* necessarium puto; cfr. H. p. 39. — 77, 5 *ἂν* B, om. cett. (*ἂν ἀναγκασθῇ*), cfr. H. p. 39. Kueh. IV, p. 426, adn. 1. — 77, 6 extr. *ἐχυρῷ* B, *ὀχυρῷ* cett.; cfr. adn. P. St. H. p. 39. Kueh. I, p. 119. — 77, 6 extr. *προπέπεμπται* B, *προπέμπετε* cett. Sed imperat. praes. qui propter *νομίζετε* falso ortus est, ad part. perf. *εἰρημένον* non convenit. — 78, 2 *πρῶτον μὲν ἡγούμενον* B, om. cett., cfr. Egg. p. 17 seq. — 78, 6 *ἑκατέρωθεν* B, *ἑκάτεροι* cett., cfr. 79, 5. H. p. 39. — 79, 4 *αὖ* B, om. cett., quae partic. aptissime addita est; cfr. c. 78, 5. H. p. 39. Kueh. IV, p. 278, 1. — 80, 4 *καὶ πλέον* B, *καὶ τὸ πλέον* cett., cfr. Stahl. l. c. p. 666. H. p. 40. — 80, 5 *ἐπὶ* B, *παρὰ* cett., cfr. adn. P. St. H. p. 40. Kueh. III, p. 510 II. — 81, 2 in. *ὡς* B, *ὥσπερ* cett., cfr. Stahl. l. c. p. 667. Kueh. IV, p. 445, 1, a. H. p. 40. — 81, 4 *τε* om. B (*πόνῳ ξυνεχεστέρῳ*). VII.

VII. Cum ἐτύγχαντέ τε una cum πόνῳ τε tolerari non possit, prius τε retinendum esse censeo, quod omnibus codd. praebitum ad contextum satis videtur aptum; cfr. H. p. 41. — 81, 4 καὶ ἐν πολλῷ θορύβῳ B, καὶ πολλῷ θορύβῳ cett. Nudus dativ. hic poni nequit; cfr. Kueh. III, p. 463. H. p. 41. — 81, 4 extr. ἐβάλλοντο B, ἐβαλλοντοτε cett., ἐβάλοντό τε M. Part. τε addita abundat, cfr. H. p. 41. — 81, 5 ἐγίγνετο B; ἐγένετο cett., cfr. H. p. 41. — 85, 2 ξυνεκόμισαν B; συγκομίσας cett. Particip. non habet quo referatur, cfr. H. p. 41. — 85, 4 προσβολαῖς B, om. cett. (G). Cum substant femin. gen. quo voces ταῖς ἄλλαις κτἑ. recte compleri possint, in prioribus versibus non exstet, vocabulo προσβολαῖς carere non possumus; cfr. H. p. 41. — 86, 4 ἥκιστα διὰ τοῦτο B; ἥκιστα cett. Hudium p. 41 redarguit Stahl. l. c. p. 671. — 86, 4 δὴ B, om. cett., cfr. H. p. 41. — 86, 4 extr. πείσαντες B, πείσαντές τε cett., cfr. H. p. 41. — 86, 5 extr. πᾶσαν ἐς ἀρετὴν B, om. cett., cfr. H. p. 41 seq. — 87, 1 καὶ ὀλίγῳ B, om. cett., cfr. adn. P. St. Stahl. l. c. p. 671. — H. p. 42. Thucydidem voces ὀλίγῳ πολλοὺς con-

VIII. trarii causa gravissimi tam arte coniunxisse opinor. — VIII, 2, 1 ἅμα B, ἅμα ἡγούμενοι cett., cfr. Egg. p. 23. H. p. 43. — 4 in. αὐτῷ B, om. cett. Qua voce addita et Lacedaemonios eodem tempore classem sibi comparavisse et Athenienses magis apparet, cfr. H. p. 43. — 6, 5 πέμψειν B; πέμπειν cett. Cum Lacedaemonios ut naves aedificarentur, minime properavisse quae sequuntur demonstrent, inf. fut. aptior est; cfr. Kueh. III, p. 179, adn. 4, lin. 3. — 7 in. ἅμα δὲ τῷ ἦρι τοῦ B; τοῦ δ' cett. γρ B. Propter εὐθὺς voces ἅμα δὲ τῷ ἦρι omitti potuisse opinor; cfr. H. p. 44. Egg. p. 15 cod. B et γρ B confudit. — 8, 3 extr. ἐπιδιαφερομένας B, διαφερομένας cett. Vox ὕστερον non idem atque ἐπι- significat; cfr. adn. P. St. H. p. 45. Egg. p. 38. Mueller, Berl. Phil. Wochschr. 1891, p. 1093 seq. — 9, 2 ἠισθάνοντο (ον supra scr.) B, ᾔσθοντο cett., cfr. adn. Cl. et Kueh. III, p. 155, 4. H. p. 45. — 10, 2 ὑπῆγον B, ἐπῆγον cett., cfr. schol. et H. p. 45. — 12, 1 extr. πιστότερος B; πιστότεροι C, πιστότερον cett. Cum Alcibiades nisi de se ipso hic loqui non possit, script. Vat. est vera cfr. H. p. 46. — 13. ξυνδιαπολεμήσασαι B, ξυμπολεμήσασαι cett. Librarios cum formam raram ξυν-

διαπολ. non novissent, usitatam pro ea inculcasse apparet; cfr. H. p. 46. — 14, 2 γενομένων B, λεγομένων cett.; cfr. H. p. 46. adn. P. St. — 15, 1 οὐκ ὀλίγας B; μὴ ὀλίγας cett.; cfr. Kueh. IV, p. 188, 4, a. — H. p. 46. — 16, 1 extr. ἅμα B, ἅμα καὶ cett.; cfr. adn. P. St. H. p. 47. — 16, 3 in. πεζοὶ B; πολλοὶ cett.; cfr. H. p. 47. Egg. p. 24. — 16, 3 extr. Στάγης B, ὁ ταγης EMF, ὁ τάγις A, ὁ γάγης γρ B, ὀπάγης CG; cfr. Xenoph. hist. Graec. I, 2, 5. — 23, 4 παραπέμπει B; παρέπλει cett.; cfr. H. p. 49. — 23, 4 extr. παρέπλει B; παρέπλει ἐπὶ τὴν Ἄντισσαν καὶ Μήθυμναν cett.; cfr. Egg. p. 23. H. p. 49. — 24, 3 Βολίσκωι B, Βολίσσω(ι) cett. γρ B; cfr. Herodi. I, 212, 22. II, 482, 35. H. p. 49. — 24, 4 ηὐδαιμόνησάν τε B, εὐδαιμονήσαντες cett.; cfr. H. p. 49 et adn. Cl. — 25, 3 προεξαίξαντες B, προεξάξαντες AEFM suprascr. B; προεξάρξαντες CG. Formam προεξαίξ. ad καταφρονήσαντες aptissimam puto; cfr. H. p. 50, contra Widmann. Wochschr. f. kl. Phil. 1889, p. 397. — 25, 3 extr. ὀλίγωι B, ὀλίγοι cett. Sed ὀλίγοι ἐλάσσους nequaquam Graecum est. — 26, 1 extr. Λέρον B, Ελεον cett. marg. B; cfr. H. p. 51. — 27, 1 Λέρου B, Δέρου cett. suprascr. B. Nomen insulae Lerum, non Derum fuisse demonstrant Herodt. IV, 125. Plin. n. h. IV, 12. V, 31. — 27, 2 ἀγωνίσασθαι ὅποι τε βούλονται B, ἀγωνίσασθαι cett. Neque ὅποι pro ὅπου neque part. τε ullam habet offensionem, cfr. Kueh. III, p. 545, A. 4. IV, p. 242, 2. Sententiam Hudii p. 51 vocabula ὁπότε βούλονται, qua correctura insuper ne opus quidem est, ad ἐν ὑστέρῳ adscripta esse absurdam puto; cfr. H. p. 51. Egg. p. 18. — 27, 4 extr. ἤ B, εἴη cett. marg. B; cfr. H. p. 52. Kueh. IV, p. 549, 4. — 32, 1 αὖθις B, om. cett. Quae vox hic abesse non debet; cfr. c. 22, 2 et 23, 3. H. p. 52. — 32, 2 extr. ἐς πεντακοσίους B; ὡς ἐς πεντακοσίους cett. Praepositiones ὡς ἐς coniunctae ante numeros non inveniuntur; cfr. Kueh. III, p. 472, adn. 1. — 33, 3 ὑπὸ νύκτα B, om. cett. Cum Astyochum, quia postera luce Athenienses latere vix poterat, nocte iam profectum esse necesse sit, epistula Pedariti eadem iam nocte advenit. Script. igitur Vatic. rectissimam existimo; cfr. p. 53. — 34 ἐδίωκον B, ἐπεδίωκον cett. Cum locis ab H. p. 53 allatis sententia Stahlii (cfr. adn. P. St.) ipsa confirmetur, script. Vat. sine VIII.

VIII. dubio praefero. — 34 ὡς εἶδον B, ὥσπερ ἰδόντες cett. Postquam coniecturae omnes quibus utraque script. cum altera coniungeretur, refutatae sunt, in script. Vat. acquiescendum est, ad quam in cett. codd. explanatio absurdissima ὥσπερ ἰδόντες adscripta est; cfr. H. p. 53. Egg. p. 33. — 35, 4 ἀπελθόντες B, ἐπελθόντες cett.; cfr. H. p. 53. — 36, 1 ἐς B, ὡς cett.; cfr. Poppo. p. III, vol. 1, p. 318 seq. — 36, 2 extr. ἔτι B, επι cett. et schol., cfr. H. p. 53 et adn. Cl. et P. St. — 37, 2 βασιλεὺς B, ὁ βασιλεὺς cett.; cfr. Kueh. III, p. 602 b). — 38, 2 ἐς B, om. cett. Praepos. ἐς post διαβεβηκότες facillime excidere potuit. — 39, 1 extr. ἐπέπλει B, ἔπλει cett.; cfr. H. p. 54. Egg. p. 37. — 39, 3 Σάμωι B, νήσω(ι) cett.; cfr. adn. P. St. H. p. 54. — 39, 3 extr. κατῆραν B, κατῆ(ι)ρον cett.; cfr. adn. Cl. — 43, 3 οὔτε τὰς Χαλκιδέως B, om. cett. Quae voces propter οὔτε τὰς Θηριμένους abesse non possunt. — 44, 2 πρῶτον B, πρὸς τὴν cett. Cum Lacedaemonii nulli alii oppido arma intulerint, sed Rhodios convocaverint, πρῶτον unum verum est; cfr. H. p. 55. Stahl. l. c. p. 667. — 45, 2 extr. ἀπολείπωσιν οὐχ ὑπολιπόντες B, ἀπολιπόντες cett. (G); cfr. H. p. 56. — 45, 5 πρότερον ἢ ἀποστῆναι B; πρότερον ἀποστῆναι cett., cfr. H. p. 57. — 46, 1 ἢ Ἕλλησι B, μελλήσει ACGEF, καὶ μελλήσει M, sed „cunctando“ hic non quadrat. — 46, 1 extr. ἐξεῖναι ἀεὶ B, ἐξεῖναι cett. Vocem ἀεὶ quae ad sententiam aptissima est, post ἐξεῖναι excidisse minime mirum est; cfr. H. p. 57. — 46, 3 ἀπὸ δ' ᾿εκείνων B; ἀπὸ δ' ᾿εκείνων τῶν βαρβάρων cett.; cfr. Egg. p. 22. — 46, 5 extr. ξυνεπολέμει B, om. cett. Sed cum voces οὐ προθύμως ξυνεπολέμει artissime comprehendere liceat, adverb. alterum vix offendere potest; cfr. H. p. 58. Egg. p. 19. — 48, 1 ὕστερον ἦλθε(ν) B; ὕστερον cett., quod zeugma mihi durius videtur; cfr. H. p. 58 et Egg. p. 19. — 48, 1 τοῦτο B; τούτω(ι) cett., sed subiect. verbi ἐκινήθη desideratur. — 48, 1 ὑποτείνοντος αὐτοῦ B; ὑποτείνοντος αὐτοῦ καὶ cett.; cfr. H. p. 58. — 48, 2 καὶ ἐς τοὺς πολλοὺς B; καὶ τοὺς πολλοὺς cett. Praepositione repetita ξυνωμοσία et οἱ πολλοὶ inter se rectissime opponuntur. — 48, 3 παρὰ B, om. cett.; cfr. H. p. 58. — 48, 4 οὐδὲν B; καὶ οὐδὲν cett. [G] quae partic. hic molestissima est; cfr. H. p. 58. — 48, 4 οὐδ' ἄλλο τι

B, ἢ ἄλλο τι cett.; cfr. Stahl. l. c. p. 667 et H. p. 58. — 50, 2 in. τὸν Λακεδαιμονίων ναύαρχον B; τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχον cett.; cfr. adn. Krueger. Script. τὸν τῶν ab H. p. 59 proposita mihi necessaria non videtur. — 50, 3 δι᾽ ὅπερ καὶ τῆς (μισθοφορᾶς) B; δι᾽ ὅπερ καὶ περὶ τῆς (μισθοφορᾶς) cett.; cfr. adn. P. St. Stahl. l. c. p. 659 et H. p. 60. — 53, 2 εἴ τινα B, ἥντινα cett. Script. εἴ τινα paulo graviorem puto; cfr. H. p. 61. — 58, 4 Λακεδαιμονίους B; τοὺς Λακεδαιμονίους ACEF, τοὺς δὲ Λακεδαιμονίους M[G]; sed cfr. §§ 1, 3, 4 in., 6 in. — 61, 1 Ἑλλησπόντου B; Ἑλλήσποντον AEFGM, Ἑλήσποντον C. Genetiv. hic puto aptissimum; cfr. c. 62, 1. H. p. 63. — 62, 3 πότε B, τότε cett.; cfr. adn. Cl. H. p. 64 et Stahl. l. c. p. 668. — 63, 3 προυτρέψαντο B; προτρέψαντος C, προυτρεψάντων EFM, προτρεψάντων AG; cfr. Egg. p. 34. — 63, 3 δυνατωτάτους B, δυνατοὺς cett.; cfr. Stahl. l. c. p. 668 et H. p. 64. — 64, 1 προσχῶσιν B, ἴσχωσιν C, προσίσχωσιν G, προίσχωσιν M, προσέσχωσι(ν) AEF. Praepositionem πρὸς quam cum πρὸ saepissime commutatam esse notissimum est, cum ab omnibus fere codd. praebeatur, in Laur. vitio omissam esse suspicor. Deinde aoristum adn. Boeh. Widmann. tuetur. Cum in archetypo πρόσσχωσιν scriptum esset (cfr. Cl. St. I, p. 349), in Vat. unum σ excidit, in cett. ι vel ε correctura insertum est; cfr. H. p. 64. — 64, 5 δοκεῖν B, δοκεῖ cett.; cfr. H. p. 64. Egg. p. 35. — 64, 5 extr. τῆς-ὑπούλου εὐνομίας B; τῆς-ὕπουλον αὐτονομίαν ex corr. B_1, αὐτονομίας B marg.; τὴν-ὕπουλον εὐνομίαν C, τὴν-ὕπουλον αὐτονομίαν cett.; cfr. H. p. 65 et Stahl. l. c. p. 659. — 64, 5 ἀπὸ B, ὑπὸ cett. Propter εὐνομίας praep. ἀπὸ praefero; cfr. I, 37, 1. — 65, 1 extr. αὑτοῖς B, αὐτοὺς cett. Qua in simplici verborum comprehensione vox σφίσι nuda locum non habet; cfr. Kueh. I, p. 597. — 68, 1 πᾶν B, ἅπαν cett.; cfr. Diels., Goett. Gel. Anz. 1894, p. 298. H. p. 66. — 74, 3 ὁπόσοι B, ὁπόσοι τε cett.; cfr. H. p. 69. — 74, 3 extr. τεθνήκωσι B; τεθνηκοσι AEF, τεθνήξωσι M, τεθνήξωνται G, τεθνη+ω+ι C. Neque part. perf. recte hic se habet neque coniunct. fut. exacti omnino est in sermone Graeco, cfr. Kueh. II, p. 110, 1. — 76, 4 ἀμυνεῖσθαι B, ἀμύνεσθαι cett., cfr. Stahl. l. c. p. 669. H. p. 69. — 76, 4 δὴ ἦλθεν B, διῆλθε C, VIII.

VIII. ++ἦλθε G, ἦλθε cett.; cfr. adn. P. St. — 76, 5 τοιοῦτον B; τοσοῦτο CG, τοσοῦτον cett. Adiect. τοιοῦτον hic solum aptum est; cfr. H. p. 70. — 76, 6 αὐτοὶ B, αὐτοὺς cett.; cfr. H. p. 70. Herod. VII, 136. — 77 καὶ τὰ τοῦ πολέμου B, καὶ κατὰ τοῦ πολέμου C, κατὰ τοῦ πολέμου cett. Cum σφᾶς αὐτοὺς script. Vat. sola convenit. — 81, 2 σμικρὰς B, μικρὰς cett.; cfr. adn. Cl. St. IV, 13, 4. — 81, 2 γε ACGEFM post ἐλπίδας, om. B; sed τῶν τε μελλόντων B, τε om. cett. Collocationem part. γε = τε in. codd. cett. correctura ortam esse suspicor; cfr. H. p. 71. — 81, 2 πλέον B, πλεῖον cett.; cfr. Stahl. quaest. gram. p. 16. Poppo. p. I, vol. I, p. 223. 475 seq. — 81, 3 πιστεύσῃι B, πιστεύῃ(ι) ACGEF (litt. η ex ει corr. C_1), πιστεύητε M, cfr. H. p. 71. Egg. p. 40. — 83, 3 κατ' ἀλλήλους B, πρὸς ἀλλήλους cett.; cfr. Stahl. l. c. p. 669 et H. p. 73. — 86, 9 Μεληςίαν B, Μιλησίαν cett.; cfr. adn. P. St. ad Marcell. 28. — 87, 1 διὰ τὴν Ἀλκιβιάδου B, διὰ om. cett.; cfr. H. p. 74. — 87, 2 ἤγαγε B, ἦγε cett.; cfr. H. p. 74. — 87, 4 διατριβῆς B, τριβῆς cett.; cfr. Stahl. l. c. p. 669. H. p. 74. — 88 τρεῖς καὶ δέκα B, τρισκαίδεκα cett. suprascr. B, cfr. Kueh. I, p. 626, 1). — 90, 1 ὁμολογίαν B, ὀλιγαρχίαν cett.; cfr. H. p. 76. Egg. p. 24. — 90, 4 ἔσπλους B, εἴσπλους M; ἐπίπλους cett. [G], cfr. H. p. 76. — 90, 4 extr. τεῖχος B, τείχους C, τοῦ τείχους cett.; cfr. adn. P. St. H. p. 76. — 91, 1 πλείονός τε B, πλέονος χρόνου cett.; cfr. adn. Cl. H. p. 76. Egg. p. 22. — 91, 2 ἐκ om. B (καὶ ἐκ Λοκρῶν cett.), cfr. adn. P. St. H. p. 76. — 91, 2 ἐπὶ Λᾶ B, εἰπίλαι A, ἐπὶ Λαι F, ἐπι ++ E, ἐπὶ CGM. Voce Λᾷ omissa ὁρμοῦσαι ἐπὶ τῆς Λακωνικῆς minime recte coniungerentur; cfr. Kueh. III, p. 495, I, 1. H. p. 76. — 95, 5 ἀναγαγόμενοι B, ἀναγόμενοι cett. Part. aor. propter ναυμαχήσαντες praefero; cfr. H. p. 79. — 96, 3 εὐθὺ+ B, εὐθὺς cett. Cum Thuc. nullo loco formam εὐθὺς pro εὐθὺ adhibuerit, hic script. Vat. recta est; cfr. H. p. 79. Kueh. I, p. 28 d) i). — 96, 5 καὶ ἐν ναυτικῇ B, καὶ ναυτικῇ cett.; cfr. H. p. 80. — 100, 3 πρῶτον B, πρώτῃ cett. Cum verbo ἀφιστᾶσι per se Methymnaeos etiam Eresum oppugnasse minime mea quidem sententia appareat, script. πρώτῃ veram non puto; cfr. H. p. 81. — 100, 4 ὡς B, ὅτε cett.; cfr. H. p. 81. — 102, 2 Ἴμβρον B, ἠπείρου

cett.; cfr. H. p. 82. adn. Cl. — 106, 3 *Πελληνέων* B, *Πελληναίων* cett.; cfr. adn. P. St. — Quibus locis cod. Vat. formam vocabulorum Thucydidi usitatam recte tradidit, hi sunt: VI, 95, 1 *ἔλασσον*; VII, 11, 1 *ἧσσον*; 15, 1 *ἐλάσσω*; 15, 2 *πράσσετε*; 24, 2 extr. *τεσσαράκοντα*; 34, 7 *ἡσσᾶσθαι*, quibus locis codd. cett. pro *σσ* semper *ττ* praebent; cfr. Stahl. quaest. gr. p. 49. — VII, 27, 1 extr. *ξυμπλεῖν*; 58, 4 *ξυνελέγη*; 61, 3 *ξυστρατευόμενοι*; 63, 3 *ξυμφοραῖς*; 70, 6 in. *ξυνετύγχανέ*; 86, 1 *ξυναθροισθέντες*. VIII, 43, 3 *ξυγκεῖσθαι*; 50, 2 *ξυγγνώμην*; 96, 5 *ξυμφορώτατοι*; 97, 1 *ξυνέλεγον*; codd. cett. pro *ξ* hic semper *σ* dant; cfr. Marcell. 52. — VII, 37, 1 *τεθαρσηκότες* B, *τεθαρρηκότες* cett.; VIII, 99 *Χερσονήσου* B, *Χερρονήσου* AC, *Χερονήσου* G, *Χερονήσσου* EF, *Χερροννήσου* M; cfr. Stahl. q. gram. p. 25. M. p. 97, 9. — VII, 50, 2 *Εὐεσπερίταις* B, *Εὐεσπερείταις* cett.; cfr. Kueh. II, p. 284, 10; VIII, 101, 3 *Ῥοίτειον* B, *Ῥοίτιον* cett. [G], cfr. Herodian. I, 371, 9. — VIII, 46, 5 *ἐς* B, *εἰς* cett.; cfr. M. p. 213, 13. — VIII, 64, 2 *ἠρημένον* B, *εἰρημένον* cett.; cfr. M. p. 39, 8. — VIII, 95, 3 *Ἐρετριῶν* B, *Ἐρετριέων* cett.; cfr. M. p. 141, 10. — VIII, 100, 1; 100, 4; 104, 3; 105, 2; 105, 3 *Θράσυλλος* B, *Θράσυλος* cett.; cfr. Herodian. I, 159, 2. Dittenberger. Syll. 366, 69. 423, 1. VIII.

Vita.

Natus sum Rudolfus Richter in oppido, cui nomen est Halberstadt, Kal. Septbr. 1884 patre Carolo, matre Anna e gente Friedersdorff; patrem mihi praematura morte ereptum esse adhuc valde doleo. Fidei addictus sum evangelicae. Inde ab autumno 1893 gymnasium frequentavi Halense. Autumno anni 1902 maturitatis testimonio instructus Halae studiis me dedi philologicis, vere a. 1903 Gottingam, eiusdem anni autumno Berolinum migravi. Inde a vere 1904 denuo Halae studia mea continuavi.

Docuerunt me viri doctissimi Halenses: Blass, Dittenberger, Fries, R. Kautzsch, Riehl, Saran, Strauch, Vaihinger, Wissowa; Gottingenses: Leo, Schröder, Schwartz; Berolinenses: R. M. Meyer, Roethe, E. Schmidt, Vahlen, Wentzel, de Wilamowitz-Moellendorff. Ad exercitationes philologicas benigne aditum mihi praebuerunt Blass et Schwartz, ad germanicas Heyne, Roethe, Berger, ad archaeologicas Robert. Per duo semestria seminarii regii philologici necnon germanici sodalis fui ordinarius moderantibus Blass, Dittenberger, Wissowa, Strauch.

His omnibus viris illustrissimis debitas gratias refero, imprimis autem gratiam habeo semperque habebo Dittenbergero, qui me persaepe consilio et opera benignissime adiuvit.

Buchdruckerei des Waisenhauses in Halle a. S.

